DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA OŚWIATY

Warszawa — Nr 4 — 23 kwietnia 1948

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

Poz. 52 — z dnia 16 marca 1948 r. w sprawie wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół ... 154

ZARZĄDZENIA MINISTRA OŚWIATY:

Poz. 53 — z dnia 7 lutego 1948 r. w sprawie uproszczonych egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli ... 154
Poz. 54 — z dnia 13 marca 1948 r. o wprowadzeniu tymczasowego programu nauki w 3-letnim gimnazjum gorseciarskim ... 157
Poz. 55 — z dnia 13 marca 1948 r. o wprowadzeniu tymczasowego programu nauki w 3-letnim gimnazjum dziewiarskim ... 157
Poz. 56 — z dnia 24 marca 1948 r. w sprawie przejścia Państwowej Szkoły Włókienniczej w Rakszawie pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu ... 157
Poz. 57 — z dnia 24 marca 1948 r. w sprawie przejścia Państwowego Gimnazjum Chemiczno-Garbarskiego w Radomiu pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu ... 157
Poz. 58 — z dnia 25 marca 1948 r. w sprawie zmiany organizacji Państwowego Liceum Spółdzielczego w Poznaniu ... 158
Poz. 59 — z dnia 1 kwietnia 1948 r. w sprawie tymczasowego regulaminu egzaminu dojrzałości w Liceum Pedagogicznym ... 158
Poz. 60 — z dnia 2 kwietnia 1948 r. w sprawie tymczasowego regulaminu egzaminu dojrzałości dla eksternów w Liceum Pedagogicznym ... 158

OKÓLNIKI:

Poz. 61 — Nr 6 z dnia 30 marca 1948 r. w sprawie organizacji opieki wychowawczej i o wynagrodzeniu za czynności wychowawcze w państwowych internatach przy szkołach średnich ... 159
Poz. 62 — Nr 7 z dnia 2 kwietnia 1948 r. w sprawie wysokości taksy egzaminacyjnej w szkołach średnich dla dorosłych ... 160

KOMUNIKATY:

Poz. 63 — o organizacji Biura Służby Polsce w Ministerstwie Oświaty ... 160
Poz. 64 — w sprawie legitymacji służbowych nowego i starego typu ... 161
Poz. 65 — w sprawie legitymacji służbowych dla pracowników szkół wyższych i akademickich ... 161
Poz. 66 — w sprawie wpisywania dzieci do legitymacyj służbowych rodziców oraz wpisywania pracownikom kontraktowym tytułów służbowych ... 161
Poz. 67 — w sprawie zamawiania pieczęci urzędowych ... 162
Poz. 68 — w sprawie adresowania korespondencji urzędowej do urzędów wojewódzkich ... 165
Poz. 69 — w sprawie zakazu używania urzędowych znaczków pocztowych do korespondencji prywatnej 165
Poz. 70 — w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego ... 166
Poz. 71 — w sprawie dodatków rodzinnych i zasiłków rodzinnych ... 168
Poz. 72 — w sprawie pośmiertnego po zmarłych pracownikach kontraktowych ... 169
Poz. 73 — w sprawie zniżek godzin nauczania dla nauczycieli ... 169
Poz. 74 — w sprawie czasu zajęć pracowników pobierających dodatek naukowy do uposażenia ... 170
Poz. 75 — w sprawie Akcji Zbiórki Złomu ... 170
Poz. 76 — w sprawie zaopatrzenia szkół powszechnych w książki do lektury ... 177
Poz. 77 — w sprawie egzaminów dojrzałości i egzaminu końcowego w szkołach średnich ogólnokształcących 171
Poz. 78 — w sprawie ułatwienia uczenia się uczniom szkół dla dorosłych ... 173
Poz. 79 — w sprawie egzaminu ukończenia szkoły średniej dla dorosłych ... 173
Poz. 80 — w sprawie wystaw prac szkolnych ... 173
Poz. 81 — w sprawie akcji zakończenia roku szkolnego 1947/48 ... 174

Poz. 82 — ORGANIZACJA SZKÓŁ ... 175

Poz. 83 — SKRADZIONE PIECZĘCIE URZĘDOWE ... 176

52

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OŚWIATY

z dnia 16 marca 1948 r. (Nr I Pers-5200/48)

w sprawie wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół

Na podstawie art. 29 ust. (1) ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr 104/1932, poz. 873) zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 660) i ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 243) zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 sierpnia 1937 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 10, poz. 316), zmienionego rozporządzeniami Ministra Oświaty z dnia 10. XII. 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 267), z dnia 14. I. 1946 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 4), z dnia 21. VI. 1946 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 212), z dnia 8. IV. 1947 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 95) i z dnia 4. X. 1947 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10, poz. 238) wprowadza się zmiany następujące:

1. ustępy 3 i 4 § 2 otrzymują nowe brzmienie:

„(3) w szkołach powszechnych siedmio i ośmioklasowych nauczycielom uczącym w klasie VII i VIII liczy się jedną godzinę nauczania w tych klasach wychowania fizycznego za $1^{1}/_{5}$ godziny, a przedmiotów wymienionych w § 7 niniejszego rozporządzenia liczy się:

w I kategorii przedmiotów za $1\ ^{1}/_{9}$ godziny
w II kategorii przedmiotów za $1\ ^{1}/_{3}$ „
w III kategorii przedmiotów za $1\ ^{3}/_{7}$ „

(4) ułamki wynikłe z pomnożenia ilości przydzielonych godzin nauczania przez liczby podane w ust. 3 a większe od połowy należy zaokrąglać do pełnych jednostek — mniejsze zaś od połowy odrzucać".

2. W § 7 w punkcie „a" skreśla się wyrazy: „ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe", dodaje się zaś ust. (2) o następującym brzmieniu: „Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole średniej ogólnokształcącej obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 25 godzin lekcyjnych tygodniowo".

3. W § 8 w punkcie „a" ust. (2) skreśla się wyrazy: „ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe" dodaje się ustęp (3) o następującym brzmieniu: „Nauczyciel wychowania fizycznego w liceum pedagogicznym obowiązany jest do pełnienia wszystkich czynności, związanych z przygotowaniem zawodowym uczniów oraz do udzielania nauki w wymiarze 19 godzin lekcyjnych tygodniowo".

4. W § 14 w punkcie „a" ust. (1) skreśla się wyrazy: „ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe", dodaje się ust. (3) o następującym brzmieniu: „Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole zawodowej obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 25 godzin lekcyjnych tygodniowo".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1948 r.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

53

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OŚWIATY

z dnia 7 lutego 1948 r.

Zmiany wprowadza Zarz. Min. Ośw. z dn. 7/12 53 Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 17/53 poz. 14

w sprawie uproszczonych egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli

Na podstawie art. 4 dekretu z dnia 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. U. R. P. Nr 2 z 1946, poz. 9) zarządzam, co następuje:

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Ustanawia się na czas do ~~29 stycznia 1952 r.~~ 31 grudn. 1954 r. uproszczone egzaminy państwowe na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli według przepisów podanych poniżej.

§ 2. Do egzaminu uproszczonego mogą być dopuszczone:

A. Osoby, które przed dopuszczeniem do egzaminu były czynne jako nauczyciele w szkołach średnich ogólnokształcących lub zakładach kształcenia nauczycieli na obszarze Państwa Polskiego, jeżeli:

a) posiadają obywatelstwo polskie,

b) ukończyły szkołę średnią ogólnokształcącą lub zakład kształcenia nauczycieli,

c) ukończyły przed 1 maja 1946 r. 30 lat życia oraz

d) odbyły w szkołach średnich ogólnokształcących lub zakładach kształcenia nauczycieli przed zgłoszeniem się do egzaminu co najmniej 3-letnią praktykę nauczycielską w wymiarze przynajmniej 14 godzin tygodniowo, uznaną przez Ministra Oświaty za zadowalającą.

B. Osoby, które przed dopuszczeniem do egzaminu nie były czynne w szkołach średnich ogólnokształcących lub zakładach kształcenia nauczycieli, a były czynne jako nauczyciele w szkołach powszechnych pod warunkami wymienionymi pod lit. a) b) c) i odbyły przed dopuszczeniem do egzaminu co najmniej 3-letnią praktykę nauczycielską, uznaną przez Ministra Oświaty za wybitną.

C. W przypadkach wyjątkowych Minister Oświaty może dopuścić do egzaminu uproszczonego kandydata, nie spełniającego jednego z warunków wymienionych pod lit.: a) b), c) lub d).

§ 3. Podanie o dopuszczenie do egzaminu nauczyciel czynny wnosi drogą służbową przez dyrekcję szkoły i Kuratorium Okręgu Szkolnego do Ministerstwa Oświaty. Inne osoby wnoszą podanie wprost do Ministra Oświaty.

W podaniu należy wymienić:

1. przedmiot (ew. przedmioty), z którego zamierza zdawać egzamin,
2. dane dotyczące przygotowania kandydata (lektura, działy nauki itd), a które mogą być uwzględnione przy egzaminie piśmiennym w myśl programu wymagań z poszczególnych przedmiotów (§ 20),
3. ew. odbywane studia wyższe, wzgl. studia specjalne,
4. Komisję Egzaminacyjną, przed którą kandydat chce zdawać egzamin,

nadto należy dołączyć:

a) fotografię, b) metrykę urodzenia, c) dowód obywatelstwa polskiego, d) świadectwo ukończenia szkoły średniej lub zakładu kształcenia nauczycieli, e) świadectwo odbytej praktyki szkolnej, wystawione przez odnośną dyrekcję szkół, f) świadectwa ew. studiów wyższych i kolokwiów, g) tabelę osobową według wzoru podanego w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Dokumenty winny być dołączone w uwierzytelnionych odpisach.

§ 4. O dopuszczeniu do egzaminu rozstrzyga Minister Oświaty.

§ 5. Wraz z decyzją o dopuszczeniu do egzaminu Ministerstwo przesyła dokumenty osobiste kandydata do Komisji Egzaminacyjnej.

§ 6. Przed przystąpieniem do egzaminu kandydat składa w Komisji opłatę egzaminacyjną w wysokości 3.000 zł.

II. Komisje Egzaminacyjne

§ 7. Uproszczone egzaminy na nauczycieli szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli będą się odbywały przed Komisjami Egzaminów Państwowych na Nauczycieli Szkół Średnich, działającymi na podstawie rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 18, poz. 185), istniejącymi przy wszystkich państwowych uniwersytetach.

Minister może wyznaczyć do każdej z tych komisyj swego delegata na prawach członka komisji — celem przeprowadzenia przede wszystkim egzaminu dodatkowego z nauki o Polsce i świecie współczesnym.

III. Przedmioty i przebieg egzaminu

§ 8. Kandydat może się zgłosić do egzaminu uproszczonego z jednego lub kilku spośród następujących przedmiotów:

1. język polski
2. język łaciński
3. język rosyjski
4. język angielski
5. język francuski
6. język niemiecki
7. historia
8. nauka o Polsce i świecie współczesnym
9. geografia z geologią
10. matematyka
11. fizyka
12. chemia z mineralogią
13. biologia
14. pedagogika.

Nadto każdy kandydat obowiązany jest zdać egzamin dodatkowy w zakresie nauki o Polsce i świecie współczesnym.

§ 9. Egzamin dzieli się na dwie części:

a) egzamin piśmienny,

b) egzamin ustny.

§ 10. Egzamin piśmienny odbywa się pod nadzorem i obejmuje jeden temat wybrany przez kandydata spośród dwóch mu przedstawionych.

Na opracowanie tematu przeznacza się 6 godzin.

Przy egzaminie piśmiennym wolno używać kandydatowi tylko środków pomocniczych, wskazanych przez Komisję. Przekroczenie tego przepisu pociąga za sobą usunięcie kandydata od zdawania egzaminu w danym terminie.

§ 11. O dopuszczeniu do egzaminu ustnego decyduje Komisja na podstawie wyniku egzaminu piśmiennego.

§ 12. Egzamin ustny musi się odbyć w tym samym okresie egzaminacyjnym i przed tą samą Komisją, co egzamin piśmienny.

12 § 13. Przy egzaminie ustnym kandydat winien — prócz znajomości przedmiotu — wykazać także znajomość zasad dydaktyki tego przedmiotu.

13 § 14. Kandydaci, którzy nie ukończyli polskiej szkoły średniej, winni wykazać, że nie tylko władają poprawnie językiem polskim, ale nadto zdać osobny egzamin z języka polskiego, historii i geografii Polski w zakresie programu gimnazjum ogólnokształcącego, traktowanych razem jako jeden przedmiot egzaminacyjny.

Komisja może w szczególnych przypadkach, mających swoje uzasadnienie, zwolnić kandydata od tego egzaminu.

14 § 15. Egzamin ustny trwa z jednego przedmiotu najwyżej godzinę.

15 § 16. Z przebiegu egzaminu prowadzi się protokół, który podpisują: przewodniczący, delegat Ministra i egzaminatorowie. Decyzja, przy której uwzględnia się wyniki zarówno egzaminu piśmiennego, jak i ustnego, zapada większością głosów.

16 § 17. Decyzję ogłasza się kandydatowi zaraz po egzaminie.

17 § 18. W razie ujemnego wyniku egzaminu, kandydat może się zgłosić ponownie do egzaminu nie wcześniej, niż po upływie czasu wyznaczonego przez Komisję.

Jeżeli ujemny wynik dotyczy tylko egzaminu dodatkowego z nauki o Polsce i świecie współczesnym lub też egzaminu osobnego, o którym mowa w § 14, powtórny egzamin obejmuje wyłącznie egzamin dodatkowy z nauki o Polsce, względnie egzamin osobny określony w § 14.

18 § 19. Zgłaszając się do ponownego egzaminu, kandydat winien wnieść przepisaną opłatę.

19 § 20. Program wymagań z poszczególnych przedmiotów przy egzaminie uproszczonym oraz zakres wymagań z nauki o Polsce i świecie współczesnym ogłasza się w osobnej publikacji.

20 § 21. W przypadkach, w których niniejsze rozporządzenie nie daje rozstrzygnięcia, należy stosować odpowiednie postanowienia regulaminu obowiązującego przy egzaminie państwowym na nauczyciela szkół średnich.

IV. Świadectwa z egzaminu

22 § 22. Kandydat, który zdał pomyślnie uproszczony egzamin państwowy, otrzymuje od Komisji dyplom na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

23 § 23. Dyplom składa się w swej treści z czterech części:

1. część pierwsza zawiera imię i nazwisko kandydata, miejscowość i datę urodzenia, ogólne dane dotyczące studiów średnich i wyższych, datę i liczbę decyzji Ministra Oświaty, którą kandydat został dopuszczony do egzaminu uproszczonego oraz powołanie się na niniejsze zarządzenie;
2. część druga zawiera temat pracy piśmiennej oraz główne tematy egzaminu ustnego — osobno naukowe, osobno dydaktyczne — przy czym wynik każdej z tych części egzaminu winien być oceniony według skali: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie;
3. część trzecia zawiera ocenę wiadomości kandydata w zakresie nauki o Polsce i świecie współczesnym oraz ocenę władania przez kandydata językiem polskim i ew. wyniki osobnego egzaminu z jęz. polskiego, historii i geografii Polski w myśl § 14;
4. część czwarta zawiera orzeczenie stwierdzające, że kandydat (imię i nazwisko) posiada kwalifikacje do nauczania (wymienić przedmiot, wzgl. przedmioty) w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli. Dyplom winien być opatrzony pieczęcią urzędową Komisji i podpisany przez przewodniczącego, delegata Ministra Oświaty i jednego z członków Komisji.

Dyplom nosi datę dnia, w którym egzamin został ukończony, oraz numer kolejny.

V. Postanowienia końcowe

24 § 24. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

Załącznik do § 3
zarządzenia z dnia 7. II. 1948 r.

Tabela osobowa kandydata (zestawienie danych)

Nazwisko i imię	Miejscowość i data urodzenia	Studia odbyte a) szk. średnie b) szk. wyższe	Praktyka naucz. i ostatnie miejsce pracy	Prace pedagogiczne i naukowe	Uwagi

54

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 13 marca 1948 r. (Nr III Pr-1311/48)

o wprowadzeniu tymczasowego programu nauki w 3-letnim gimnazjum gorseciarskim

Na podstawie art. 2 ustęp 2 i art. 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38 poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam tymczasowy program nauki w 3-letnim gimnazjum gorseciarskim. Program ten ogłasza się równocześnie jako oddzielne wydawnictwo pt. „Tymczasowy program nauki w gimnazjum gorseciarskim".

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1948 r.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

55

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 13 marca 1948 r. (Nr III Pr-1312/48)

o wprowadzeniu tymczasowego programu nauki w 3-letnim gimnazjum dziewiarskim

Na podstawie art. 2 ustęp 2 i art. 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) — zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam tymczasowy program nauki w 3-letnim gimnazjum dziewiarskim. Program ten ogłasza się równocześnie jako oddzielne wydawnictwo pt. „Tymczasowy program nauki w gimnazjum dziewiarskim".

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1948 r.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

56

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 24 marca 1948 r. (Nr III OK-1362/48)

w sprawie przejścia Państwowej Szkoły Włókienniczej w Rakszawie pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu

Na podstawie art. 57 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) oraz art. 2 punkt 9 dekretu z dnia 27 marca 1947 r. o zmianach organizacji i zakresie działania naczelnych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 130) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, co następuje:

§ 1. Państwowa Szkoła Włókiennicza w Rakszawie przechodzi pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu z zastrzeżeniem kompetencji Ministra Oświaty wypływających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad szkołami prowadzonymi przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 2. Z dniem przejścia pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu Państwowej Szkoły Włókienniczej w Rakszawie przechodzi na Ministra Przemysłu i Handlu obowiązek pokrywania wszelkich wydatków związanych z prowadzeniem tej szkoły.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1948 r.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

57

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 24 marca 1948 r. (Nr III OK-5348/47)

w sprawie przejścia Państwowego Gimnazjum Chemiczno-Garbarskiego w Radomiu pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu

Na podstawie art. 57 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. nr 38, poz. 389) oraz art. 2 punkt 9 dekretu z dnia 27. marca 1947 r. o zmianach organizacji i zakresie działania naczelnych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. nr 31, poz. 130, zarządzam w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, co następuje:

§ 1. Państwowe Gimnazjum Chemiczno-Garbarskie w Radomiu przechodzi pod zarząd Mi-

nistra Przemysłu i Handlu z zastrzeżeniem kompetencji Ministra Oświaty wypływających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad szkołami prowadzonymi przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 2. Z dniem przejścia pod zarząd Ministra Przemysłu i Handlu Państwowego Gimnazjum Chemiczno-Garbarskiego w Radomiu przechodzi na Ministra Przemysłu i Handlu obowiązek pokrywania wszelkich wydatków związanych z prowadzeniem tej szkoły.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1948 r.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

58

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 25 marca 1948 r. (Nr III HAG-3812/47)

w sprawie zmiany organizacji Państwowego Liceum Spółdzielczego w Poznaniu

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 1 dekretu z dnia 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 9 z r. 1946) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przy Państwowym Liceum Spółdzielczym w Poznaniu, istniejącym na podstawie zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 25 lipca 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 3, poz. 86), tworzy się Wydział Jajczarsko-Drobiarski.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1 września 1947 r.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

59

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 1 kwietnia 1948 r. (Nr II KN-1236/48)

w sprawie tymczasowego regulaminu egzaminu dojrzałości w Liceum Pedagogicznym

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) wprowadzam następujące zmiany do tymczasowego regulaminu egzaminu dojrzałości w liceum pedagogicznym (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1945 r. Nr 2, poz. 57):

1. w § 9 Regulaminu po słowach „Egzamin ustny obejmuje" dodaje się słowa: „1, Naukę o Polsce i świecie współczesnym". Wobec tego wymienione dotychczas w § 9 przedmioty egzaminu ustnego otrzymują kolejną numerację 2—4.
2. Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski.

60

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 2 kwietnia 1948 r. (Nr II KN-1237/48)

w sprawie tymczasowego regulaminu egzaminu dojrzałości dla eksternów w Liceum Pedagogicznym

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) wprowadzam następujące zmiany do tymczasowego regulaminu egzaminu dojrzałości dla eksternów w liceum pedagogicznym (Dz. Urz. Min. Ośw. z 1945 r. Nr 3, poz. 94):

1. w § 20 dodaje się jako przedmiot egzaminu ustnego „naukę o Polsce i świecie współczesnym".
2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty:
Dr St. Skrzeszewski

61

OKÓLNIK NR 6

z dnia 30 marca 1948 r. (I Pers-24715/47)

w sprawie organizacji opieki wychowawczej i o wynagrodzeniu za czynności wychowawcze w państwowych internatach przy szkołach średnich

W związku z zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 25 października 1947 r. Nr I Pers-20799/47 w sprawie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe oraz za czynności dodatkowe personelu pedagogicznego w szkołach, zakładach i kursach, podległych Ministerstwu Oświaty (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 276) — Ministerstwo Oświaty wyjaśnia, co następuje:

1. Postanowienia § 7 wymienionego zarządzenia odnoszą się do mianowanych nauczycieli szkół państwowych lub publicznych, pełniących obowiązki wychowawców lub kierowników w państwowych internatach przy szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz zakładach kształcenia nauczycieli (liceach pedagogicznych i seminariach dla wychowawczyń przedszkoli).

Postanowienia te należy stosować również do nauczycieli kontraktowych, zajętych w pełnej liczbie godzin obowiązkowych i spełniających czynności wychowawców w wymienionych internatach, a to z uwagi na przepisy § 17 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. Nr I Pers-20731/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 275).

Omawiane postanowienia należy stosować analogicznie także do nauczycieli kontraktowych zajętych w niepełnym wymiarze godzin, o ile pełnią obowiązki wychowawców w wymienionych wyżej internatach.

2. Postanowienia § 7 powołanego wyżej zarządzenia z dnia 25 października 1947 r. mają zastosowanie wyłącznie do internatów państwowych. Opłacanie z kredytów osobowych budżetu państwowego wychowawców zatrudnionych w bursach utrzymywanych przez instytucje społeczne jest niedopuszczalne.

Niedozwolone jest również przydzielanie wychowawców internatów państwowych do pracy w bursach utrzymywanych przez instytucje społeczne, choćby bursy te grupowały młodzież ze szkół państwowych.

3. Zawarta w końcowej części powołanego § 7 norma postanawiająca, że na każdych 20 wychowanków internatu przeznacza się tygodniowo 10 godzin zajęć wychowawczych, określa górną granicę miesięcznego wydatku, jaki może być dokonywany na opłacanie kierownika i wychowawców w jednym internacie państwowym.

Norma ta określa również ogólną liczbę godzin zajęć wychowawczych tygodniowo w internacie państwowym. Na tę ogólną liczbę godzin składają się godziny zajęć kierownika i wychowawców, opłacane według stawek za godziny nadliczbowe oraz godziny zajęć wychowawczych tych nauczycieli mianowanych, którzy pracą w internacie uzupełniają godziny brakujące im do obowiązkowego wymiaru zajęć.

Przy ustalaniu ogólnej liczby godzin zajęć wychowawczych, przypadających na dany internat, należy brać za podstawę liczbę pełnych dwudziestek wychowanków, przy czym za wychowanków uważa się uczniów mieszkających w internacie. Uczniów korzystających tylko z wyżywienia (stołówki), a mieszkających poza internatem nie wlicza się do liczby wychowanków.

4. W ramach ogólnej liczby godzin wychowawczych, przypadających dla danego internatu, Dyrekcja szkoły przydziela godziny kierownikowi i wychowawcom internatu, przy czym liczba godzin przydzielona dla jednego nauczyciela, pełniącego czynności kierownika lub wychowawcy internatu, nie powinna przekraczać 15 godzin tygodniowo.

5. Jeżeli internat przy szkole koedukacyjnej posiada oddział męski i oddział żeński, przydział godzin wychowawczych winien być tak przeprowadzony, aby oddział męski posiadał osobnych wychowawców, zaś oddział żeński osobne wychowawczynie, przy czym jeżeli kierownikiem internatu jest mężczyzna, to jednej z wychowawczyń winna być powierzona ogólna opieka nad oddziałem żeńskim i odwrotnie.

6. Ustalenie ogólnej liczby godzin wychowawczych i określenie liczby wychowawców dla internatów większych zastrzega się do kompetencji Ministerstwa Oświaty. Za internaty większe przeznaczone dla młodzieży jednej płci, uważa się internaty z liczbą wychowanków równą lub przekraczającą 120, odnośnie zaś internatów z oddziałami męskim i żeńskim za internaty większe uważa się internaty z ogólną liczbą wychowanków równą lub przekraczającą 200.

7. Z postanowień omawianego § 7 przy zastosowaniu wyjaśnień zawartych w punktach 3, 4 i 5 niniejszego okólnika wynika, co następuje:

Przy liczbie wychowanków	Liczba godz. zajęć wychow. nie może przekracz.	Liczba wychow. (wraz z kierown.) nie może być mniejsza niż
a) we wszystkich internatach		
od 40 do 59	20	2
„ 60 „ 79	30	3
„ 80 „ 99	40	3
„ 100 „ 119	50	4
c) w internatach z oddziałami męskim i żeńskim		
od 120 do 139	60	5
„ 140 „ 159	70	5
„ 160 „ 179	80	6
„ 180 „ 199	90	7

8. Za każdą godzinę wychowawczą w tygodniu przydzieloną kierownikowi lub wychowawcy internatu zgodnie z wyjaśnieniami niniejszego okólnika należy wypłacać wynagrodzenie miesięczne wynoszące w obecnym stanie prawnym 370 zł na ziemiach dawnych, 400 zł w Warszawie, a 440 zł na ziemiach odzyskanych — niezależnie od tego, w jakiej szkole zajmują oni stanowiska nauczycielskie oraz jaki jest charakter ich stosunku służbowego.

Wynagrodzenia tego nie otrzymują nauczyciele mianowani uzupełniający pracą wychowawczą w internacie brakujące im godziny do obowiązującego ich wymiaru zajęć. W myśl postanowień § 31 ustęp (6) rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 10 sierpnia 1937 r. (BP-18267/37) o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 10, poz. 316) nauczyciel może brakującą mu do obowiązującego go wymiaru liczbę godzin uzupełnić najwyżej 10 godzinami wychowawstwa w internacie.

Omawianego wynagrodzenia nie otrzymują również nauczyciele kontraktowi nauczający w niepełnym wymiarze godzin i spełniający funkcje wychowawców internatu w liczbie godzin uzupełniającej brakujące im do pełnego wymiaru godzin nauczania. Nauczyciele ci otrzymują za pracę nauczycielską w szkole i wychowawczą w internacie łączne wynagrodzenie jako nauczyciele zajęci w pełnej liczbie godzin obowiązkowych.

Natomiast za godziny pracy wychowawczej w internacie przekraczające obowiązujący ich wymiar godzin nauczania otrzymują określone wyżej wynagrodzenie zarówno mianowani jak i kontraktowi nauczyciele uzupełniający wychowawstwem w internacie brakujące im do pełnego wymiaru godziny nauczania.

9. Dla nadzoru młodzieży na oddziale męskim winien zamieszkiwać wychowawca, a na oddziale żeńskim wychowawczyni. Wychowawca i wychowawczyni, zamieszkujący w internacie w celu spełniania nadzoru nad młodzieżą, otrzymują bezpłatne mieszkanie wraz z oświetleniem i ogrzewaniem niezależnie od uprawnień do wynagrodzenia pieniężnego.

Z-ca Dyrektora Departamentu:
Z. Pomianowski.

62

OKÓLNIK Nr 7

z dnia 2 kwietnia 1948 r. (VKD-475/48)

w sprawie wysokości taksy egzaminacyjnej w szkołach średnich dla dorosłych

Zmieniając postanowienie okólnika nr 64 z dnia 26. XI. 1946 r. V KD-1511/46 w sprawie przeprowadzania egzaminów dojrzałości w gimnazjach i liceach ogólnokształcących dla dorosłych (Dz. Urz. Min. Ośw. z dnia 31. XII. 46 r. nr 12, poz. 397) Ministerstwo zgodnie z § 24 zał. do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 11. XII. 1947 r. (Nr V KD-1784/47) o regulaminie egzaminu ukończenia trzyletniej szkoły średniej dla dorosłych (Dz. Urz. Min. Ośw. z dn. 31. XII. 1947 nr 13, poz. 311) ustala taksę egzaminacyjną w następującej wysokości:

1. Za egzamin zwyczajny uczniów państwowych szkół średnich dla dorosłych 600 zł.
2. Za egzamin ze wszystkich przedmiotów ustalonych regulaminem, zdawany przez uczniów prywatnych szkół średnich dla dorosłych bez uprawnień szkół państwowych oraz przez eksternistów . . 900 zł.
3. Za egzamin z poszczególnych przedmiotów zdawanych bądź oddzielnie, bądź w grupach przedmiotów, za każdy przedmiot po . . . . . 100 zł.

Uczniów niezamożnych i wykazujących dobre postępy w nauce należy od taksy zwolnić względnie ułatwić jej wpłacenie przez udzielenie uczniom zasiłku z funduszu stypendialnego (Dz. X. § 21).

Nowa taksa egzaminacyjna obowiązuje poczynając od dnia 1 czerwca 1948 r.

Dyrektor Departamentu:
Dr T. Pasierbiński

63

KOMUNIKAT

o organizacji Biura Służby Polsce w Ministerstwie Oświaty

Do czasu wydania nowego statutu Ministerstwa ustalona została prowizorycznie zarządzeniem wewnętrznym Nr 5 z dnia 6 marca 1948 r. (IA-5160/48) następująca organizacja Biura Służby Polsce w Ministerstwie Oświaty:

§ 1. Zadaniem Biura Służby Polsce jest:

1. współdziałanie z Powszechną Organizacją „Służba Polsce";
2. załatwianie spraw, dotyczących organizacji wychowawczych młodzieży, wychowa-

nia fizycznego i przysposobienia wojskowego oraz obozów, wczasów i turystyki młodzieży;
3. nadzór i wizytacja podległych Ministerstwu urzędów, organów i zakładów w powyższym zakresie.

§ 2. Biuro Służby Polsce składa się z 3 Wydziałów:

1. organizacji wychowawczych młodzieży;
2. W. F. i P. W.;
3. obozów, wczasów i turystyki młodzieży oraz
4. referatu nadzoru i instruktarzu.

§ 3. Z zakresu działania Departamentu VI wyłącza się sprawy W. F. i P. W. oraz sprawy organizacji wychowawczych młodzieży, o ile dotyczą spraw objętych § 1 nin. zarządzenia.

§ 4. Dla komórek organizacyjnych Biura Służby Polsce ustala się następujące skróty i oznaczenia literowe:

Biuro Służby Polsce: BSP,
Wydz. Org. Wych. Młodz.: BSP/O,
Wydz. WF i PW: BSP/W,
Wydz. Obozów, Wczasów i Turystyki: BSP/T,
Ref. Nadzoru i Instruktarzu: BSP/N.

Zarządzenie to weszło w życie z dn. 10 marca 1948 r. (Nr IA-5180/48).

64

KOMUNIKAT

w sprawie legitymacji służbowych nowego i starego typu

Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 17. III. 1948 r. Nr I Pers-5512/48 podało do wiadomości i wykorzystania niżej przytoczone pismo Prezydium Rady Ministrów Nr O-III-29/10/48 z dnia 11. III. 1948 r.

Jednocześnie Ministerstwo Oświaty komunikuje, iż druki na legitymacje starego typu nabywać można jak dawniej w Państw. Zakładach Wydawnictw Szkolnych w Warszawie, Plac Dąbrowskiego Nr 8.

Nr konta na wpłaty kwot, pobranych za legitymacje nowego typu, podany będzie oddzielnym zarządzeniem. (Nr I Pers-5512/48)

Prezydium Rady Ministrów
Nr. O-III-29/10/48.

Legitymacje służbowe.

Warszawa, dnia 11 marca 1948 r.

Do
Ministerstwa Oświaty
w miejscu

Na pismo z dnia 10 lutego br. Nr I Pers-2996/48 — uprzejmie zawiadamiam, że ze względu na trudności techniczne nie będą mogły być wydane w terminie do dnia 31 marca 1948 r. legitymacje służbowe nowego wzoru.

W związku z powyższym Prezydium Rady Ministrów po porozumieniu się z Min. Komunikacji zawiadamia, że termin ważności dotychczasowych legitymacyj prolongowany został do dnia **30 czerwca** 1948 r.

w z. Kierownik Działu Spraw Osobowych
Jan Kościołek

65

KOMUNIKAT

w sprawie legitymacji służbowych dla pracowników szkół wyższych i akademickich

W związku z zapytaniem jednego z Rektoratów Ministerstwo Oświaty wyjaśniło pismem z dnia 17 marca 1948 r. Nr I Pers-2429/48, iż pracownikom Pomocy Lekarskiej Młodzieży Akademickiej oraz osobom mającym wykłady i ćwiczenia zlecone nie przysługują legitymacje służbowe, uprawniające do korzystania z ulg kolejowych. Lektorom przysługują legitymacje według wzoru 1 lub 1 a, w zależności od ilości godzin lekcyjnych tygodniowo (punkt 3 lit. c § 4 instrukcji Prez. Rady Min. z dn. 20. V. 1947 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 8 z dnia 23. VIII. 1947 r.) (Nr I Pers-2429/48).

66

KOMUNIKAT

w sprawie wpisywania dzieci do legitymacyj służbowych rodziców oraz wpisywania pracownikom kontraktowym tytułów służbowych

Ministerstwo Oświaty podało pismem z dn. 5. III. 1948 r. Nr I Pers-5106/48 do wiadomości poniższe instrukcje Ministerstwa Komunikacji i Prezydium Rady Ministrów, w sprawie wpisywania dzieci do legitymacji rodziców oraz w sprawie wpisywania tytułów służbowych do legitymacji pracownikom kontraktowym, celem wykorzystania. (Nr 1 Pers-5106/48).

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Komunikacji
Departament (Biuro) Handlowo-Taryfowy
Nr III-1-312/8/48.

Warszawa, dnia 25 lutego 1948 r.

Do Ministerstwa Oświaty
w miejscu.

Nowe legitymacje, wydane od dn. 1. I. 1948 r. funkcjonariuszom państwowym oraz ich żonom, zaopatrzone w klauzulę o uprawnieniu do ulg przejazdowych na PKP, nie zawierają rubryki na wpisanie dzieci do legitymacji rodziców.

Na podstawie porozumienia z Prezydium Rady Ministrów, Ministerstwo Komunikacji poleciło wszystkim Dyrekcjom Okręgowym Kolei Państwowych wydać zarządzenie wyjaśniające, że wystawcy tych legitymacji powinni wpisać imiona i daty urodzenia dzieci do lat 14 funkcjonariuszów państwowych na stronie wewnętrznej legitymacji rodziców drobnym pismem między rubryką, przewidzianą na oznaczenie jednostki służbowej, a rubryką przewidzianą na miejsce i datę wystawienia legitymacji.

Jeżeli wpisanie imion i dat urodzenia dzieci do lat 14 nastąpi po wydaniu legitymacji funkcjonariuszom państwowym i ich żonom, wówczas uzupełnienie to powinno być poświadczone przez wystawcę w odnośnej legitymacji.

Ministerstwo Komunikacji podaje powyższe do wiadomości z prośbą o wydanie odpowiedniego zarządzenia wykonawczego z podkreśleniem konieczności przestrzegania przepisów taryfowych, które przewidują wpisywanie dzieci funkcjonariuszów państwowych do lat 14 do legitymacji rodziców.

p. o. Naczelnik Wydziału
(Podpis nieczytelny)

Prezydium Rady Ministrów
Nr O-III-29/8/48.

Wypełnianie legitymacyj dla pracowników kontraktowych i ich żon.

Warszawa, dnia 17 lutego 1948 r.

Nawiązując do postanowień § 2 pkt. b—c „Instrukcji o zaopatrywaniu pracowników państwowych i ich żon w legitymację urzędowe oraz o stosowaniu ulg taryfowych przy przejazdach koleją" (okólnik Pr. R. M. Nr 25 z dnia 20. V. 1947 r.), komunikuję, że Prezydium Rady Ministrów nie zgłasza sprzeciwu co do wpisywania tytułów służbowych do legitymacyj pracownikom kontraktowym pod warunkiem, że stosowane mogą być tylko tytuły ustalone w obowiązującej tabeli stanowisk — odpowiadające zajmowanemu stanowisku pracownika — z dopisaniem skróconego wyrazu „kontrakt".

p. o. Dyrektor Biura Organizacji
i Spraw Osobowych
(—) Ewaryst Czarnecki

67

KOMUNIKAT

w sprawie zamawiania pieczęci urzędowych

Mennica Państwowa na podstawie trzyletniego doświadczenia okresu powojennego stwierdziła duże uciążliwości w systemie zaopatrywania szkół (zwłaszcza szkół powszechnych) w pieczęcie urzędowe.

Uciążliwości te są następujące:

1. Kierownictwa szkół a często i Inspektoraty Szkolne przesyłają zamówienia na pieczęcie bezpośrednio do Mennicy Państwowej, z pominięciem Kuratoriów, a więc wbrew przepisom par. 17 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 20. VI. 1928 o pieczęciach urzędowych (Dz. Ust. R. P. Nr 65, poz. 593). Zachodzi wskutek tego konieczność ustawicznej korespondencji i pouczania zainteresowanych o ustawowym trybie postępowania.
2. Zdarza się często, że Kuratoria Okręgów Szkolnych, albo nie wnikając w treść otrzymanych od szkół zamówień, kierują je do Mennicy bez dokonania potrzebnych poprawek tekstu pieczęci, albo też udzielają zainteresowanym szkołom „zezwoleń" na zamówienie pieczęci w Mennicy Państwowej przy czym zamówienia szkół zatrzymują u siebie, zaś kopie wydanych „zezwoleń" przesyłają pod adresem Mennicy. Taki tryb postępowania jest wyraźnie sprzeczny z powołanymi wyżej przepisami prawnymi.
3. W chwili obecnej znajduje się w magazynie Mennicy Państwowej około 100 sztuk pieczęci szkolnych wykonanych na podstawie otrzymanych zamówień, które to pieczęcie nie zostały wykupione przez odnośne szkoły bądź to z braku kredytów na ten cel, bądź to z powodu likwidacji szkół, bądź to z różnych innych — niezależnych od Mennicy przyczyn. Tego rodzaju niekończące się wypadki przynoszą poważne straty materialne Mennicy Państwowej.

Dla uniknięcia na przyszłość wypadków wymienionych pod 3., Mennica Państwowa wykonywać będzie pieczęcie dla szkół na następujących warunkach:

a) dokładnie i czytelnie sporządzone zamówienia — z podaniem dokładnego adresu zamawiającego — kierowane będą do Mennicy Państwowej tylko przez władze szkolne II-giej instancji,

b) należności za zamawiane pieczęcie regulowane będą równocześnie z wysyłką zamówienia wg obowiązującego cennika; w razie zmiany cennika, ew. różnica in plus zostanie pobrana przez zaliczenie pocztowe, a różnica in minus zostanie przekazana zamawiającemu,

c) do poszczególnych zamówień dołączone będą odpisy dowodów wpłaty należności, bądź stwierdzenie w treści zamówienia, że należność została przekazana.

Jako należność rozumie się: cena pieczęci wg załączonego cennika plus koszty opakowania i przesyłki pocztowej, które dla paczek zawierających od 1 do 3-ch pieczęci wynoszą obecnie od 120 do 180 zł.

Należności od zamówienia należy wpłacać na konto czekowe w P. K. O. Nr I-54026 lub przekazem pocztowym pod adresem: Mennica Państwowa Warszawa—Praga, ul. Markowska 18, telef. nr 4121, a na odcinkach przekazów wskazywać wyraźnie: nazwę szkoły, imię i nazwisko oraz dokładny adres wpłacającego, tudzież tytuł wpłaty.

Ministerstwo Oświaty zwraca szczególną uwagę na stosowanie przy zamówieniach warunków wymienionych w punktach a—c jako gwarantujących właściwe i sprawne wykonanie, przypominając równocześnie, iż w myśl rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 2. XI. 1931 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 127) wydanego na podstawie cytowanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta R. P. — **bezpośrednio mogą zamawiać** pieczęcie w Mennicy Państwowej Ministerstwo Oświaty oraz władze, urzędy, zakłady i instytucje bezpośrednio mu podległe (Kuratoria, Szkoły Akademickie i wyższe, Archiwa itp.). Inne urzędy, zakłady, szkoły i instytucje szkolne zaopatrują się w pieczęcie urzędowe przez swe władze bezpośrednio przełożone, które przed przekazaniem zamówienia Mennicy ustalają treść napisu w otoku, podają w miarę konieczności adres odbiorcy oraz wskazują kto i kiedy dokonał wpłaty należności na mające się wykonać pieczęcie (pkt. c).

Poniżej podaje się obowiązujący cennik Mennicy Państwowej Nr 3. (Dn. 18. III. 1948 r. Nr I A-22512/47).

Mennica Państwowa
Tel. 4121 — Warszawa-Praga, Markowska 18.
P. K. O. I-54026.

CENNIK Nr 3

wyrobów typowych produkowanych w Mennicy Państwowej

ważny od dnia 16 czerwca 1947 r.

WARUNKI WYKONANIA ZAMÓWIEŃ

W zakres produkcji Mennicy Państwowej po za wybijaniem monet wchodzi wyrób następujących grup przedmiotów:

wyrób pieczęci urzędowych dla władz, urzędów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych;

wyrób przedmiotów służących do zabezpieczeń urzędowych (kamienie do plombownic, znaczniki probiercze, cechowniki stalowe, stemple do wypalania na drzewie itp);

wyrób tablic metalowych z napisami oznaczającymi nazwy władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych.

Jako pieczęcie urzędowe rozumie się pieczęcie objęte Rozp. Prez. R. P. z 13. XII. 1927, Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 980 oraz Rozp. z dnia 20. VI. 1928, Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 593.

W myśl okólnika Prezesa Rady Min. z dnia 25. IX. 1946 r., Nr 40 pieczęcie urzędowe mogą być wyrabiane jedynie przez Mennicę Państwową.

Zamówienia na wykonanie pieczęci urzędowych dokonywać mogą w myśl powołanych przepisów tylko władze naczelne oraz władze, urzędy i instytucje podległe bezpośrednio władzom naczelnym (władze II instancji).

Dla uniknięcia powtarzających się ciągle nieporozumień co do właściwości władz uprawnionych do zamawiania pieczęci, a także dla przyśpieszenia terminów wykonania pieczęci, wszystkie zainteresowane władze naczelne oraz władze i instytucje bezpośrednio podległe władzom naczelnym proszone są o ścisłe zachowanie trybu ustawowego postępowania przy zamawianiu pieczęci i o sporządzanie zamówień w dwóch egzemplarzach, przy czym zaleca się dokonywanie zamówień zbiorowych z powiatów lub okręgów na pieczęcie o podobnym brzmieniu tekstów (szkoły, zarządy gminne, urzędy stanu cywilnego itp.).

Przedmioty służące do dokonywania zabezpieczeń i cech urzędowych wykonywane są jedynie na zamówienie właściwych władz.

Na żądanie władz sądowych i prokuratorskich Mennica Państwowa przeprowadza ekspertyzy i wydaje orzeczenia co do autentyczności pieczęci oraz wymienionych wyżej przedmiotów kontrolnych.

Mennica Państwowa przyjmuje ponadto zamówienia i wykonuje w swych warsztatach

w skali masowej wszelkiego rodzaju przedmioty artystyczno-grawerskie, przedmioty tłoczone w metalu i przedmioty artystyczno-odlewnicze (medale, żetony, znaczki, plakiety itd.).

Odrębnym działem produkcji Mennicy Państwowej jest wyrób wszelkiego rodzaju stempli kauczukowych.

Ceny wykonania przedmiotów typowych objęte są cennikiem i obowiązują od daty jego ważności.

Ceny wykonania wszelkich innych przedmiotów — do indywidualnego omówienia ustnie lub w drodze korespondencyjnej.

O ile nie umówiono inaczej, rachunki za wykonane zamówienia płatne w kasie Mennicy przy odbiorze zamówienią.

We wszystkich innych wypadkach należności z rachunków Mennicy płatne są najpóźniej w ciągu 14 dni, licząc od daty ich wystawienia — wpłatą lub przelewem na konto czekowe w P. K. O. Nr I-54026 ze wskazaniem numeru naszego rachunku, o co Dyrekcja Mennicy uprzejmie prosi swoich zleceniodawców.

Wysyłkę zamówień zamiejscowych uskutecznia się zasadniczo za pobraniem pocztowym z doliczeniem kosztów opakowania i portoriów.

Otrzymane zamówienia Mennica wykonuje w kolejności ich wpływu a przeciętny termin wykonania drobnych zamówień waha się w granicach od 10 do 30 dni. Jednakże z powodu sporadycznych wypadków wpływu masowych zamówień Mennica nie przyjmuje odpowiedzialności za zwłokę, o ile ścisłe dotrzymanie terminu nie zostało umówione przy przyjęciu zamówienia.

Stemple kauczukowe wykonuje się w ciągu 2-ch do 7 dni.

Mennica Państwowa, mając wieloletnie doświadczenie w dziedzinie produkcji przedmiotów wyżej określonych i dysponując wysoko kwalifikowanym personelem, przyjmuje odpowiedzialność za ścisłość i poziom technicznego wykonania zamówień zgodnie z treścią zlecenia lub złożonych rysunków.

W stosunkach prywatno-prawnych właściwymi do rozstrzygania sporów są sądy powszechne w m. st. Warszawie.

Dyrekcja Mennicy Państwowej

L. p.	Nazwa przedmiotu	Cena jednostkowa zł	UWAGI
1.	Pieczęć do tuszu ręczna - okrągła z godłem państw. tekst dwuwiersz. na otoku o średn. 46, 39 i 36 mm	1.600.—	
1a.	Pieczęć j. w. o średn. 20 mm	1.550.—	
2.	Pieczęć do tuszu ręczna - okrągła z godłem państw., tekst jednowierszowy na otoku o średn. 46, 39 i 36 mm	1.000.—	
3.	Pieczęć do tuszu ręczna - okrągła z godłem państw., o średn. 20 mm (do legitymacyj, czeków itp.)	830.—	
4.	Pieczęć okrągła do laku z godłem państw. o średnicy 30 mm	400.—	
5.	Pieczęć do tuszu ręczna listowa, prostok., owalna lub 8-miokątna z godłem państw. o wymiarach: 45×36 mm, 40×32 mm i 35×28 mm	1.220 —	
6.	Pieczęć do tuszu ręczna — owalna, lub 8-miokątna z godłem państw. o wymiarach 25×20 mm	1.000.—	
7.	Pieczęć do laku z godłem państw. owalna o wymiarze 34×24 mm	440.—	
8.	Datownik stalowy	3.570.—	
9.	Kamienie do plombownic płaskie, za parę	430.—	
10.	Kamienie do plombownic z odciskiem wklęsłym, za parę	560.—	
11.	Kamienie do plombownic z „kołnierzem“ za parę	980.—	

L. p.	Nazwa przedmiotu	Cena jednostkowa zł	UWAGI
12.	Klisze stalowe dla P. M. T. dwustr.	2.500.—	
13.	Klisze stalowe dla P. M. T. jednostr.	1.350.—	
14.	Pierścień stalowy dla P. M. T.	900.—	
15.	Rdzeń do lakownicy dla P. M. S.	450.—	
16.	Stempel do wypalania na drzewie z godłem państwowym	650.—	
17.	Cechownik stalowy z godłem państw. do cechowania metalu	1.600.—	
18.	Pieczęcie suche do tłoczenia w papierze z godłem państwowym bez względu na tekst, za parę	1.800.—	
19.	Praska dwuramienna do tłoczenia suchych pieczęci	7.500.—	
20.	Facsimile wykonane w metalu	600.— do 2.400.—	Zależnie od rodzaju podpisu
21.	Uchwyt metalowy (skrzydełkowy) do pieczęci kieszonkowych (prócz normalnej ceny pieczęci)	500.—	
22.	Futerał aluminiowy do pieczęci kieszonkowych	420.—	
23.	Stemple kauczukowe (wymiary norm.) za wiersz	60.—	
24.	Tablica metalowa z nazwą instytucji, wymiar do 15 dcm² (typ A)	1.750.—	
25.	Tablica metalowa z nazwą instytucji, wymiar od 16 dcm² do 22 dcm² (typ B)	2.180.—	
26.	Tablica metalowa z nazwą instytucji, wymiar powyżej 22 dcm² (typ C)	2.900.—	

68

KOMUNIKAT

w sprawie adresowania korespondencji urzędowej do urzędów wojewódzkich

Prezes Rady Ministrów zwrócił uwagę okólnikiem Nr 5, że stosowana przez niektóre urzędy praktyka adresowania pism urzędowych na ręce naczelników poszczególnych wydziałów w urzędzie wojewódzkim jest niewłaściwa i utrudnia sprawne urzędowanie.

Z uwagi na to, że art. art. 27, 28 (1) i 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80 z r. 1936, poz. 555) powierzają wszystkie sprawy urzędów administracji zespolonej wojewodzie i czynią z niego odpowiedzialnego wykonawcę zleceń właściwych Ministrów, należy bezwzględnie przestrzegać zasady przesyłania korespondencji urzędowej na adres Wojewodów lub Urzędów Wojewódzkich. (Dn. 13. III. 1948 r. Nr I A-3155/48).

69

KOMUNIKAT

w sprawie zakazu używania urzędowych znaczków pocztowych do korespondencji prywatnej

Wobec stwierdzenia przez organa administracji pocztowej (pismo okólne Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 16. 3. 1948 r. Nr PK 312), że przesyłki listowe opłacane znaczkami urzędowymi zawierają często korespondencję prywatną i że w szczególności w okresach przedświątecznych ub. roku miały miejsce masowe przypadki opłacania znaczkami urzędowymi życzeń świątecznych nawet adresowanych do osób prywatnych oraz wobec zapowiedzianego przez

powyższe Ministerstwo zarządzenia wzmożonej kontroli opłat z równoczesnym poleceniem placówkom pocztowym — w wypadkach nadużyć — bezwzględnego stosowania obowiązujących przepisów, — Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 2. IV. 1948 r. Nr I A-6187/48 przypomniało o konieczności ścisłego przestrzegania zarządzenia o zakazie używania urzędowych znaczków pocztowych do korespondencji prywatnej (pismo okólne z dnia 16. 8. 1946 r. Nr I A-12194/46, ogłoszone w Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 9 z 1946 r., poz. 269). (Nr I A-6187/48).

70

KOMUNIKAT

w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego

Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 12. II. 1948 r. Nr I Pers-2851/48 w powyższych sprawach wyjaśniło, co następuje:

I. Uprawnienia funkcjonariuszów państwowych do dodatku rodzinnego do uposażenia, oparte na postanowieniach art. 5 a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) w brzmieniu dekretu z dnia 12 czerwca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 175), uległy zawieszeniu z dniem 1 stycznia 1948 r. w związku z postanowieniami art. 3 ustęp 4 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414),

Dodatek rodzinny wypłacony za miesiąc styczeń i luty 1948 r. podlega zwrotowi jako nadebrane uposażenie i należy go potrącić w listach płacy uposażenia (a nie zasiłków rodzinnych) zarówno pracownikom mianowanym jak i tym pracownikom kontraktowym, których wynagrodzenie umowne zostało określone w umowie wg oznaczonej grupy uposażenia funkcjonariuszów państwowych. Nie dotyczy to pracowników kontraktowych pobierających uposażenie ryczałtowe, u których zmiana w stanie rodzinnym nie powoduje na podstawie umowy zmiany wysokości wynagrodzenia za pracę.

II. Zasiłki rodzinne, ustanowione dekretem z dnia 28 października 1947 r., przysługują funkcjonariuszom państwowym od dnia 1 stycznia 1948 r. Uprawnienia pracownika do zasiłku rodzinnego ocenia się niezależnie od jego dotychczasowych uprawnień do dodatku rodzinnego. Pierwsza wypłata zasiłku rodzinnego następuje po złożeniu przez pracownika dowodu uprawnienia w formie uwierzytelnionego oświadczenia (na druczku Ubezpieczalni Społecznej) o pozostających na jego wyłącznym i całkowitym utrzymaniu dzieciach, pasierbach, wnukach, sierotach po ofiarach wojny oraz żonie lub mężu. W zasadzie do wypłaty zasiłku rodzinnego obowiązane są ubezpieczalnie społeczne, jednak czasowo wypłaty zasiłków dla pracowników państwowych dokonują (w imieniu i na rachunek ubezpieczalni społecznych) urzędy, szkoły i zakłady państwowe jednocześnie z wypłatą uposażenia lecz na podstawie odrębnych list płacy sporządzanych za ubiegły miesiąc z dołu na drukach ubezpieczalni społecznych i asygnowanych przez władze asygnujące (Ministerstwo, Kuratoria, Państwowe Szkoły Akademickie i Państw. Szkoły Wyższe Zawodowe). Listy wypłat zasiłków rodzinnych należy asygnować aż do odwołania z kredytów tych samych działów, rozdziałów, paragrafów i pozycyj budżetu Ministerstwa Oświaty, z których asygnowane są uposażenia zasadnicze względnie wynagrodzenia umowne danych pracowników. Dla wypłaty zasiłków rodzinnych za miesiące styczeń i luty 1948 r. należy sporządzić odrębne listy na każdy miesiąc.

III. Wypłacone na rachunek ubezpieczalni społecznych zasiłki rodzinne nie będą zwracane w gotówce przez ubezpieczalnie, lecz będą zaliczane na poczet należnych od pracodawcy składek z tytułu ubezpieczenia rodzinnego, przy czym rozliczenie następuje bądź bezpośrednio pomiędzy władzą asygnującą wynagrodzenie za pracę, a ubezpieczalnią społeczną, bądź centralnie między Ministerstwem Skarbu a Funduszem Zasiłków Rodzinnych.

Składki należne od pracodawcy z tytułu ubezpieczenia rodzinnego pracowników płatnych z kredytów rzeczowych budżetu i kredytów specjalnych, zasiłki wypłacone tym pracownikom oraz przysługujący pracodawcy ryczałt na koszty administracyjne w wysokości 2% sumy zasiłków wypłaconych tym pracownikom — rozlicza się bezpośrednio między władzami asygnującymi a ubezpieczalniami społecznymi na ogólnych zasadach obowiązujących pracodawców w myśl postanowień dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym i wydanych na jego podstawie rozporządzeń i instrukcji, przy czym rozliczenie to dokonuje się w ramach kredytów tych paragrafów budżetu, z których wypłacane są wynagrodzenia za prace wymienionych pracowników.

Natomiast odnośnie pracowników płatnych z kredytów osobowych budżetu, za których składki ubezpieczeniowe opłacane są centralnie (przez Centralną Księgowość Ministerstwa Skarbu) z kredytów § 2 a „Ubezpieczenia społeczne", — składki należne od pracodawcy z tytułu ubezpieczenia rodzinnego tych pracowników, zasiłki wypłacone tym pracownikom oraz ryczałt 2% na koszty administracyjne roz-

licza się centralnie między Ministerstwem Skarbu a Funduszem Zasiłków Rodzinnych w ramach kredytów § 2 a.

Wysokość należnych od pracodawcy składek z tytułu ubezpieczenia rodzinnego została ustalona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1947 r. o wysokości składki na Fundusz Zasiłków Rodzinnych (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 487).

IV. Władze asygnujące podległe Ministerstwu Oświaty nadsyłać będą w terminie do dnia 10 każdego miesiąca sumaryczne wykazy kwot zasiłków rodzinnych wypłaconych za miesiąc ubiegły oddzielnie dla pracowników, za których składki przekazywane są centralnie, i oddzielnie dla pracowników, za których składki wymierzają i pobierają ubezpieczalnie społeczne.

Wykazy te zestawione wg działów i rozdziałów budżetu (a dla pracowników opłacanych z kredytów rzeczowych również wg paragrafów) należy sporządzić ściśle wg wzoru nr 2 „zestawienie" (bez „szczegółowego wykazu"), podanego na str. 4 w wydanych przez Zakł. Ubezp. Społ. „Wskazówkach dla pracodawców w sprawie wypłaty zasiłków rodzinnych". Pierwszy wykaz obejmujący wypłaty dokonane za styczeń i luty 1948 r. należy nadesłać do dnia 10 marca 1948 r. W rubryce uwagi należy podawać: 1. w zestawieniu za styczeń i luty 1948 r. sumy dodatków rodzinnych wypłaconych na podstawie przepisów uposażeniowych za miesiąc styczeń i luty 1948 r., 2. w zestawieniach za następne miesiące — sumy dodatków rodzinnych przypadających na podstawie dotychczasowych przepisów uposażeniowych (lecz oczywiście niewypłaconych).

V. W zapotrzebowaniach kredytów na wydatki osobowe należy uwzględniać kredyt na płace przy uwzględnieniu zasiłków rodzinnych w pełnej wysokości.

W objaśnieniach podać należy wysokość kwoty stanowiącej różnicę między sumą zapotrzebowanych zasiłków rodzinnych a kwotą dodatków rodzinnych przypadających do wypłaty według dotychczasowych przepisów. (Nr I Pers-2851/48).

Załącznik do komunikatu Nr I Pers-2851/48.

Ministerstwo Skarbu
Nr D. III. 858/2/48.
Ubezpieczenia rodzinne.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1948 r.

Do Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Rad Narodowych, Biura Sejmu Ustawodawczego, Najwyższej Izbie Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

W związku z dekretem z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414) oraz rozporządzeniami wykonawczymi z dnia 20 grudnia 1947 r. o wysokości składki na Fundusz Zasiłków Rodzinnych (Dz. U. poz. 487) z dnia 16 stycznia 1948 r. w sprawie terminu zastosowania przepisów dekretu o ubezpieczeniu rodzinnym do poszczególnych kategorii osób (Dz. U., poz. 29), z dnia 16 stycznia 1948 r. o warunkach nabywania uprawnień do zasiłków rodzinnych (Dz. U. poz. 30) z dnia 16 stycznia 1948 r. o wysokości zasiłku rodzinnego (Dz. U. poz. 31) z dnia 16 stycznia 1948 r. o przejściowym powierzeniu pracodawcom wypłaty zasiłków rodzinnych (Dz. U. poz. 32) Ministerstwo Skarbu oznajmia co następuje:

Zasiłki rodzinne stanowią świadczenie o charakterze społecznym i nie wchodzą w skład uposażenia w rozumieniu przepisów uposażeniowych przy obliczaniu odpraw, pośmiertnego, ryczałtu przesiedleńczego itd. Nie są wliczane również do sumy stanowiącej maksimum dopuszczalnego uposażenia. O wykładnię przepisów o zasiłkach rodzinnych zwracać się należy w ostatniej instancji do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Zasiłki te przysługują również pracownikom płatnym ryczałtowo.

Do wypłaty zasiłków rodzinnych należy przygotować się zgodnie z „wskazówkami dla pracodawców w sprawie wypłaty zasiłków rodzinnych" wydanymi w grudniu 1947 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, tak, aby z dniem 1 marca 1948 r. podjęta została ta wypłata przez wszystkie jednostki organizacyjne objęte budżetem Państwa. Asygnowanie i wypłata zasiłków rodzinnych winny się odbywać na podstawie osobnej listy wypłat zasiłków rodzinnych według wzoru załączonego do „wskazówek dla pracodawców w sprawie wypłaty zasiłków rodzinnych". Władze (pracodawcy) zachowują u siebie listy wypłat tj. „zestawienie" i „szczegółowy wykaz" w jednym egzemplarzu, zaś drugi egzemplarz „zestawienia" (bez „szczegółowego wykazu") przesyłają co miesiąc władzom Ubezpieczalni.

Wypłata winna być dokonywana razem z wypłatą uposażenia z tym, że wypłata zasiłków rodzinnych następuje za miesiąc ubiegły z dołu. Wypłata dokonana w marcu br. winna objąć miesiące styczeń i luty 1948 r., przy czym potrąceniu podlegają dodatki rodzinne, wypłacone w styczniu i lutym 1948 r. według dotychczasowych przepisów. Analogicznemu potrąceniu z wypłat zasiłków rodzinnych, dokonywanych

w marcu i ewentualnie w miesiącach następnych, ulegają dodatki rodzinne wraz z dodatkami wyrównawczymi do dodatków rodzinnych we władzach naczelnych, wypłacone za styczeń i luty 1948 r.

O sposobie wyrównania różnicy między obecnie płaconymi dodatkami na rzecz rodzin we władzach naczelnych, a zasiłkami rodzinnymi nastąpi odrębne zawiadomienie.

Zasiłki rodzinne winny być na razie wypłacane z kredytów „na płace". Rozliczenie z Funduszem Zasiłków Rodzinnych winno następować w ramach kredytów „na ubezpieczenia społeczne", z których przekazywane będą Funduszowi Zasiłków Rodzinnych nadwyżki składki ponad sumę wypłaconych zasiłków rodzinnych z potrąceniem ryczałtu 2% sumy wypłaconych zasiłków, otrzymywanego przez pracodawcę na podstawie § 7 rozporządzenia o przejściowym powierzeniu pracodawcom wypłaty zasiłków rodzinnych. W odniesieniu do pracowników władz i urzędów, za których zgodnie z okólnikami Ministerstwa Skarbu Nr 435 z dnia 19 lipca 1946 r. i Nr 447 z dnia 12 sierpnia 1946 r. składki ubezpieczeniowe przekazywane są centralnie, rozrachunek następuje również centralnie w Ministerstwie Skarbu, przyjmując obliczenie składki na Fundusz Zasiłków Rodzinnych, na zasadach analogicznych jak wskazane w powołanych wyżej okólnikach.

Do dnia 15 każdego miesiąca resorty nadeślą Ministerstwu Skarbu, Departament Budżetowy, Wydział Wydatków Osobowych w odniesieniu do pracowników, za których składki przekazywane są centralnie, sumaryczne zestawienia zasiłków rodzinnych wypłaconych za miesiąc ubiegły z dodaniem 2% ryczałtu dla pracodawcy, dla całego resortu z podziałem na działy i rozdziały wg budżetu Państwa. Pierwsze zestawienie winno być przesłane do dnia 15 marca br. i obejmować wypłaty dokonane za styczeń i luty 1948 r.

Analogiczne zasady dotyczące asygnowania i wypłaty zasiłków rodzinnych mają zastosowanie do pracowników płatnych z kredytów rzeczowych i specjalnych z tym, że rozliczanie z Funduszem Zasiłków Rodzinnych następuje między pracodawcami a Funduszem bezpośrednio.

Resorty zechcą zgłosić w Departamencie Budżetowym Ministerstwa Skarbu potrzebne sumy na otwarcie kredytów na marzec br. w płacach i ubezpieczeniach społecznych oraz w kredytach rzeczowych i specjalnych jak również zapotrzebowanie odnośnych kredytów do końca okresu budżetowego.

Minister Skarbu
K. Dąbrowski

71

KOMUNIKAT

w sprawie dodatków rodzinnych i zasiłków rodzinnych.

1. W ślad za pismem okólnym z dnia 12 lutego 1948 r. Nr I Pers-2851/48 w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 4. III. 1948 r. Nr I Pers-4520/48 podało do wiadomości i stosowania zawarte w piśmie okólnym Ministerstwa Skarbu z dnia 24 lutego 1948 r. Nr D. III. 1899/2/48 następujące zarządzenia Ministra Skarbu:

II. Pracownikom ryczałtowym, pobierającym wynagrodzenie zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 21 października 1947 r. Nr D. III. 8495/2/47, o ile do ryczałtu wliczono dodatki rodzinne, winny być ryczałty odpowiednio obniżone, wzamian za otrzymywane obecnie poza wynagrodzeniem zasiłki rodzinne.
W zasadzie nie wymaga to formalnej zmiany umowy służbowej.

III. Zgodnie z § 42 a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781) w brzmieniu noweli z dnia 13 czerwca 1946 r. (Dz. U., poz. 179) dodatki rodzinne przysługują funkcjonariuszom państwowym na dzieci uczęszczające do szkół bez względu na wiek, podczas gdy w myśl przepisów o ubezpieczeniu rodzinnym, zasiłki rodzinne przysługują na dzieci uczęszczające do szkół średnich do ukończenia 21 roku życia, zaś na dzieci uczęszczające do szkół wyższych do ukończenia 24 roku życia. Na dzieci uczęszczające do szkół w wieku ponad te granice przyznaje się nadal dodatek rodzinny w dotychczasowym charakterze i w wysokości 200 zł miesięcznie.

IV. Treść przedostatniego ustępu zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 31 stycznia 1948 r. Nr D. III. 858/2/48 zmienia się jak następuje:

„Analogiczne zasady dotyczące asygnowania i wypłaty zasiłków rodzinnych mają zastosowanie do pracowników płatnych z kredytów rzeczowych i specjalnych z tym, że rozliczenie pracodawców z ubezpieczalniami społecznymi następuje bezpośrednio i że władzom ubezpieczalni przesyłane są prócz „zestawienia" również drugie egzemplarze „szczegółowego wykazu" listy wypłat".

2. W związku z powyższym Min. Oświaty wyjaśniło, że zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 21 października 1947 r. Nr D. III. 8495/2/47 dotyczy pracowników administracyjnych i zostało podane do wiadomości pismem okólnym

Ministerstwa Oświaty z dnia 24 stycznia 1948 r. Nr I Pers-21219/47. O ile przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia pracownika ryczałtowego brano pod uwagę dodatek rodzinny, ryczałt należy obniżyć o tę kwotę, która była wliczona do ryczałtu jako równoważnik dodatku rodzinnego funkcjonariuszów państwowych.

Przepisy prawne ustanawiające dodatek rodzinny do uposażenia funkcjonariuszów państwowych nie zostały uchylone, natomiast uległy zawieszeniu uprawnienia funkcjonariusza do dodatku rodzinnego na tych członków rodziny, na których przysługuje mu zasiłek rodzinny na mocy dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414). Ponieważ na dzieci w wieku ponad 21 lat uczęszczające do szkoły średniej oraz dzieci w wieku ponad 24 lata uczęszczające do szkoły wyższej funkcjonariusz nie ma uprawnień do zasiłku rodzinnego, przeto należy mu wypłacać dodatek rodzinny w myśl postanowień § 42 a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 roku (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 179) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 3/1948, poz. 17).

Wymienione wyżej w p. IV zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 31 stycznia 1948 r. Nr D. III. 858/2/48 dotyczy ubezpieczenia rodzinnego i zostało podane do wiadomości przy piśmie okólnym Ministerstwa Oświaty z dnia 12 lutego 1948 r. Nr I Pers-2851/48 w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego. (Nr I Pers-4520/48).

72

KOMUNIKAT

w sprawie pośmiertnego po zmarłych pracownikach kontraktowych

Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 24. III. 1948 r. Nr I Pers-5637/48 podało, że Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 19. VI. 1947 r. Nr D. III. 4570/2/2/47 i z dnia 8. III. 1948 r. Nr D. III. 12104/2/2/48 wyjaśniło, iż zwrot kosztów pogrzebu przewidziany w art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28. X. 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) przysługuje również osobie, która poniosła koszty pogrzebu kontraktowego funkcjonariusza państwowego, kontraktowego profesora szkoły akademickiej i wyższej zawodowej zajętego w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin, kontraktowej siły pomocniczej w szkole akademickiej lub zawodowej i kontraktowego nauczyciela szkoły publicznej lub państwowej zajętego co najmniej w wymiarze 14 godzin tygodniowo.

W powołanych pismach jednocześnie wyjaśniono, że udzielenie zapomogi pośmiertnej przez ubezpieczalnie społeczne na zasadzie art. 108 ustawy z dnia 28. III. 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) nie stanowi przeszkody do przyznawania kosztów pogrzebu na podstawie art. 20 cyt. wyżej rozp. Prez. Rzeczyp. z dnia 28. X. 1933 r. tak w odniesieniu do pracowników mianowanych, jak i wyżej wymienionych pracowników kontraktowych. (Nr I Pers. 5637/48).

73

KOMUNIKAT

w sprawie zniżek godzin nauczania dla nauczycieli

W związku z wątpliwościami, jakie powstały przy stosowaniu wytycznych zawartych w okólniku Ministerstwa Oświaty z dnia 8. IX. 1947 r. Nr 35, w sprawie zniżek godzin nauczania dla nauczycieli, Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 8 marca 1948 r. Nr I Pers-25456/47 wyjaśniło, że dotychczasowe zniżki godzin, przewidziane w obowiązujących rozporządzeniach i zarządzeniach Ministra Oświaty, powinny być nadal stosowane.

Zgodnie z powyższym należy stwierdzić, że np. przewidziane w rozporządzeniach Ministra W. R. i O. P. z dn. 10. VIII. 1937 r. (B. P. 18267/37, Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. nr 10, poz. 316), oraz z dnia 8. IV. 1947 r. (Nr I Pers-4105/47, Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 95), zniżki godzin dla instruktorów, kierowników ognisk metodycznych i na inne cele, w tych rozporządzeniach przewidziane obowiązują nadal.

Dotyczy to również instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego, których zniżki uregulowano instrukcją z dnia 17. I. 1946 r. (Nr III-117/46, Dz. Urz. Min. Ośw. nr 1, poz. 12).

Zniżka godzin nauczania dla instruktorów spółdzielczych w odniesieniu do nauczycieli wszystkich typów szkół może wynosić nie mniej niż 10 godzin i nie więcej niż $^2/_3$ obowiązującego wymiaru godzin nauczania tygodniowo.

Wysokość udzielanych zniżek godzin powinna być uzależniona od ilości szkół i młodzieży w szkołach w danym powiecie.

Ministerstwo dodało, że celem okólnika Ministerstwa było skasowanie masowego udzielania przez Kuratoria zniżek godzin, które nie znajdowały uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawnych; np. Kuratoria udzielały zniżek w celu: objęcia kierownictwa kinofikacji, p. o. wójta, prac w pow. radzie zw. zaw. prowadzenia internatu, celem umożliwienia pełnienia obowiązków zastępstwa dyrektora, itp. (Nr I Pers-25456/48).

74

KOMUNIKAT

w sprawie czasu zajęć pracowników pobierających dodatek naukowy do uposażenia

Na zapytanie jednego z Rektoratów szkół akademickich Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 24. III. 1948 r. Nr IV A-15118/47 wyjaśniło, że pracownika administracyjnego, pobierającego dodatek naukowy do uposażenia obowiązuje taki sam wymiar godzin zajęć, jak i pracownika administracyjnego bez dodatku naukowego.

Dekret z dnia 31 października 1946 r. o dodatku naukowym do uposażenia (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 330) nie zmienia tego stanu rzeczy. (Nr IV A - 15118/47).

75

KOMUNIKAT

w sprawie Akcji Zbiórki Złomu

Centrala Złomu, po przeprowadzeniu jesiennej kampanii zbiórki złomu, która w czasie od 15 października do 30 listopada 1947 r. dała w sumie: złomu żelaza i druzgu żeliwnego 21.260 ton, złomu metali kolorowych 1.225 ton, w czym udział młodzieży szkolnej wyraża się cyfrą 2.543 ton (11,4%), przystąpiła obecnie do zorganizowania Stałej Społecznej Akcji Zbiórki Złomu, co pozwoli w większej niż dotychczas mierze na planowanie i usprawnienie dostawy złomu do fabryk i hut.

Doceniając duże znaczenie powyższej akcji, która racjonalnie przeprowadzona pozwoli państwu naszemu zaoszczędzić dewizy, wydatkowane dotąd na import złomu do Polski, Ministerstwo pismem z dnia 22 marca 1948 r. Nr VI W-762/48 zaleciło w dalszym ciągu organizowanie udziału młodzieży szkolnej w przeprowadzanej akcji. Dla lepszego zorientowania młodzieży w sensie i znaczeniu akcji zbiórki złomu, zaleciło przeprowadzenie w szkole, zwłaszcza na lekcjach nauki o Polsce i świecie współczesnym lub geografii, pogadanek, omawiających wartość złomu jako surowca i zastosowanie złomu w naszej gospodarce.

Dla usprawnienia przeprowadzanej przez młodzież akcji i ścisłego jej skoordynowania z pracą Komitetów Społecznych przy Radach Narodowych, wskazane jest, aby do Komitetów tych weszli przedstawiciele Kuratoriów i kierownictw szkół. (Nr VI W-762/48).

76

KOMUNIKAT

w sprawie zaopatrzenia szkół powszechnych w książki do lektury

Ministerstwo Oświaty podało pismem z dnia 1 kwietnia 1948 r. Nr II P-1636/48, że zakupiło dalszą partię książek z zakresu lektury dla publ. szkół powsz., obejmującą niżej wymienione książki:

Z zakresu lektury dodatkowej:
1. Mickiewicz — Pan Tadeusz (dla kl. VIII)
2. Żeromski — Syzyfowe prace (dla kl. VIII)
3. Żeromski — Siłaczka (dla kl. VIII)
4. Konopnicka — Mendel Gdański (dla kl. VIII)
5. Konopnicka — Poezje (wybór dla kl. VI)

Z zakresu lektury uzupełniającej:
6. Górska — Nad Czarną Wodą (dla kl. VIII)
7. Konopnicka — Dym. Martwa natura (kl. VIII)
8. Górska — Chłopcy z ulic miasta (dla kl. VII)
9. Żurakowska — Pójdziemy w świat (dla kl. VI)
10. Katajew — Samotny biały żagiel (dla kl. VI)
11. Grabowski — Finek (dla kl. IV).

Wymienione książki będą przesłane bezpośrednio do Inspektoratów Szkolnych przez Centralną Zbiornicę Książek Ministerstwa Oświaty w Miedzeszynie, tytuły: 1) 2) 3) 4) 6) 8) 11) w ciągu najbliższych tygodni, pozostałe tytuły później.

Potwierdzenie odbioru książek Inspektorzy Szk. powinni odesłać odwrotną pocztą Centralnej Zbiornicy Książek w Miedzeszynie, ul. Łączna 13, poczta Falenica, woj. warszawskie; tam też należy bezpośrednio kierować wszelkie ewnt. reklamacje.

Książki będą przesłane w przesyłkach pocztowych bez pobrania. Należność za książki, opakowanie i porto opłaci Ministerstwo Oświaty.

Otrzymane książki z zakresu lektury dodatkowej należy przydzielić szkołom po 5—10 egzemplarzy, z zakresu lektury uzupełniającej

po 1—3 egz. w zależności od tego, czy i ile egzemplarzy danego tytułu szkoła już posiada i ile jeszcze potrzebuje. Ministerstwo podkreśliło, że przydział nie może być dokonany mechanicznie, nie mogą się powtórzyć takie przypadki, że szkoła posiadająca już dane tytuły otrzymuje je ponownie, wskutek czego powstaje nadmiar, gdy inna szkoła nie posiadająca wcale — po otrzymaniu przydziału ma nadal niedomiar. W pierwszym rzędzie należy zaopatrzyć szkoły nie posiadające środków na zaopatrzenie się w lekturę we własnym zakresie. Sprawa ta była już wyjaśniona w komunikatach Ministerstwa Oświaty z dnia 16. 7. 47. Nr II P-3606/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 8/47, poz. 215) i z dn. 1. 8. 46 Nr II. P-4011/46. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 9/46, poz. 281).

Książki będą dostarczone w formie zbroszurowanej, należy więc wszędzie tam, gdzie to jest możliwe, zaopatrzyć je w trwałą oprawę. Ministerstwo zaznaczyło, że kredytów potrzebnych na oprawę nie posiada, szkoły więc mogą liczyć tylko na własne środki.

Otrzymane książki szkoły włączyć mają do bibliotek szkolnych w myśl przepisów instrukcji o organizacji i prowadzeniu bibliotek szkół powsz., zawartych w części drugiej, dział IV, litera B (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 9/47, poz. 227), i niezwłocznie wykorzystać w pracy szkolnej. (Nr II P-1636/48).

77

KOMUNIKAT

w sprawie egzaminów dojrzałości i egzaminu końcowego w szkołach średn. ogólnokształcących

Ministerstwo Oświaty pismem z dnia 5. IV. 1948 r. Nr II Śr-1670/48 zarządziło, co następuje.

1. a) We wszystkich liceach ogólnokształcących państwowych i prywatnych z uprawnieniami szkół państwowych należy przeprowadzić egzamin dojrzałości wg regulaminu z dnia 2 lipca 1938 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 8, poz. 227), uzupełnionego zarządzeniem z dnia 30 stycznia 1948 r. Nr II Śr-365/48 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 3) w następujących terminach:

w szkołach państwowych od 10 maja,
w szkołach prywatnych od 7 czerwca.

Szczegółowe terminy wyznaczą Kuratoria.

b) Tematy egzaminacyjne wybiorą Kuratoria spośród nadesłanych przez szkoły w Okręgu, przy tym tematy te winny być możliwie ściśle dostosowane do materiału faktycznie przerobionego.

c) W szkołach prywatnych bez uprawnień należy przeprowadzić egzamin w terminie od 14 czerwca według regulaminu dla eksternów z dnia 25 lutego 1939 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 32), przy czym Ministerstwo upoważnia Kuratoria do powoływania na członków Komisji przy danej szkole wszystkich lub niektórych nauczycieli tej szkoły.

Przypomina się, że kandydaci powyżej 21 r. życia mogą korzystać z zarządzenia z dnia 28 czerwca 1946 r. o składaniu egzaminu dojrzałości według grup przedmiotów (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 217).

2. W sprawie ukończenia gimnazjum i wynagrodzenia członków Komisji obowiązują przepisy przeszłoroczne, zawarte w okólniku z dnia 8 kwietnia 1947 r. Nr II Śr-1832/47. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 3, poz. 79).

3. Kuratoria — po ustaleniu bliższych terminów egzaminów — zakomunikują je natychmiast Ministerstwu.

4. W sprawie udziału czynnika społecznego w Komisjach Egzaminacyjnych obowiązują nadal postanowienia z dnia 13 maja 1947 r. Nr II Śr-2416/47, (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 6, poz. 143).

5. Sprawozdania z przeprowadzonych egzaminów wraz ze szczegółową statystyką maturzystów według struktury społecznej Kuratoria nadeślą w nieprzekraczalnym terminie do 15 września 1948 r. (Nr II Śr-1670/48).

Załącznik do komunikatu Nr II Śr-1670/48.

Obserwacja egzaminów dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli w r. 1947 nasunęła szereg spostrzeżeń natury zasadniczej i formalnej.

W związku z tym Ministerstwo podaje poniżej do rozważenia i zastosowania następujące uwagi i zalecenia:

1. Egzamin dojrzałości winien być sprawdzianem przygotowania abiturienta do życia społeczno-obywatelskiego w Polsce Ludowej, jego dojrzałości umysłowej i uzyskanego poziomu wiedzy.

2. Główną częścią egzaminu dojrzałości jest jego część piśmienna; tu bowiem zdający może wykazać swoją samodzielność, umiejętność zastosowania zdobytych wiadomości, a przez to wykazać swoje wyrobienie, poziom inteligencji i zaradność umysłową.

Aby egzamin piśmienny mógł spełnić to zadanie, przede wszystkim musi być odpowiedni dobór tematów, których treść nie może wykraczać poza program i materiał istotnie przerobiony. Tematy powinny obejmować sprawy podstawowe i zasadnicze dla danego przedmiotu.

najbardziej związane z życiem i problematyką obejmującą Polskę i świat współczesny.

3. Przy ocenie prac piśmiennych należy zwrócić uwagę na dokładną korektę. W praktyce często obserwuje się pobieżność, pomijanie szeregu błędów, niezaznaczanie na marginesie rodzaju błędów, zupełny brak lub niewłaściwy sposób pisania oceny (ogólniki, nieuwydatnianie dodatnich i ujemnych stron wypracowania itp.). Ocena winna być wyrażona tylko w jednym z urzędowo przepisanych stopni (b. dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny). Ocena jak np. ledwie dostateczny, bardzo słaby, itp. jest niedopuszczalna.

Ocena prac piśmiennych winna być i z tego tytułu bardzo sumienna, ponieważ ona decyduje o dopuszczeniu do egzaminu ustnego.

4. Egzamin ustny ma za zadanie nie tylko poznanie i zbadanie dojrzałości umysłowej i zasobu wiadomości abiturenta, ale i stwierdzenie jego orientacji w zasadniczych problemach Polski Ludowej.

5. Absolwentom często brak umiejętności wypowiadania swych myśli (ubogi zasób słownictwa), zarówno piśmiennie, jak i ustnie. Odpowiedzi cechuje nieraz wielomówność, górnolotność i brak kontroli w wyrażaniu swych myśli.

Należy więc położyć nacisk na ścisłość, zwięzłość i logiczność wypowiedzi. Zdający winien odpowiadać sam bez większej pomocy nauczyciela, gdyż w przeciwnym razie odpowiedź nie jest sprawdzianem wiadomości abiturienta, ale często lekcją przeprowadzoną przez egzaminatora. Dlatego należy wymagać, aby zdający mógł sam zreferować jakiś problem.

6. W zakresie odpowiedzi z poszczególnych przedmiotów nasuwają się następujące spostrzeżenia:

W sprawie jęz. polskiego: odpowiedzi cechuje brak oczytania, powierzchowność, brak dokładniejszego wniknięcia w lekturę przepisaną programem, ograniczanie często pytań do literatury dawniejszej bez uwzględnienia literatury współczesnej z całkowitym pominięciem bogatej współczesnej twórczości literackiej związanej z walką o postęp i ugruntowanie zasad demokracji w Polsce.

Wiadomości zdających ujawniają niekiedy niewystarczającą znajomość i czasem słabe rozumienie przez młodzież nowej rzeczywistości polskiej. Młodzież winna umieć interpretować zjawiska zachodzące w Polsce i świecie, rozumieć ich celowość i doniosłość, i zdawać sobie sprawę z osiągnięć Polski Ludowej i wysiłku klas pracujących.

Szczególny nacisk należy położyć na wyczerpujący charakter odpowiedzi w tej dziedzinie w odniesieniu do abiturientów zakładów kształcenia nauczycieli, a to z tego powodu, że abiturienci tych zakładów bezpośrednio niemal po egzaminie idą w życie, do warsztatów pracy nauczycielskiej, najczęściej na wieś, gdzie mają być nie tylko nauczycielami i wychowawcami, ale i pionierami pracy oświatowej. W zakresie nauk ścisłych, w szczególności fizyki, chemii i biologii, egzaminatorzy zadowalają się często odpowiedziami werbalnymi, które nie pozwalają na właściwą orientację w wiedzy kandydata. Należy unikać zadawania pytań dotyczących szczegółów, wymagających od kandydata tylko mechanicznej i często pamięciowej reprodukcji, lecz dawać do rozwiązania zagadnienia podstawowe, łączące gałęzie danej nauki i pozwalające na bardziej samodzielne wiązanie zjawisk, praw i zależności oraz wysnuwanie wniosków.

Przy układaniu tematów do zadań piśmiennych z fizyki należy zwracać uwagę na to, by potrzebny w rozwiązaniu aparat matematyczny nie przytłaczał treści fizycznej. Nie bagatelizując roli matematyki w fizyce należy jednak stworzyć kandydatowi odpowiednie do jego umiejętności warunki wypowiedzenia się na tematy fizyczne.

Zadania matematyczne, zarówno przy egzaminie piśmiennym jak i ustnym, powinny być sprawdzianem nie tylko tego, czy kandydat opanował schematy rozwiązań typowych, ale i ścisłości jego myślenia. Dlatego stawiane pytania nie mogą prowadzić tylko do rozwiązywania zadań opracowanych wielokrotnie w toku nauki szkolnej.

W naukach ścisłych i matematyce nie można zapominać o zastosowaniu tych nauk: bogatym źródłem tematów z tego zakresu mogą być zagadnienia związane z odbudową kraju, jego uprzemysłowieniem i rozwojem technicznym.

7. W odniesieniu do absolwentów zakładów kształcenia nauczycieli podkreślić też należy nieznajomość często problemów współczesnej pedagogiki, słabą orientację w sprawie organizacji szkolnictwa w Polsce Demokratycznej i przeprowadzonej reformy szkolnej. Nacisk winien tu być położony na znajomość przepisów i szkolnictwa współczesnego i jego wielkich zadań w dobie upowszechnienia oświaty i kultury dla mas.

Spostrzeżenia powyższe i uwagi należy uczynić przedmiotem rozważań Rad Pedagogicznych i Komisyj Egzaminacyjnych w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli na najbliższych posiedzeniach jeszcze w m. kwietniu, pamiętając, że cała szkoła, a więc grono nauczycielskie z dyrektorem na czele biorą odpowiedzialność za:

1. poziom zdających,
2. osiągnięte wyniki i
3. uwspółcześnienie i zbliżenie szkoły do życia.

Ministerstwo wyraża nadzieję, że dokładne przemyślenie wyżej wymienionych kwestii i dostosowanie się do poczynionych uwag uczyni przebieg egzaminu dojrzałości rzetelniejszym sprawdzianem przygotowania umysłowego i społeczno-obywatelskiego absolwentów naszych szkół w Polsce Ludowej.

78

KOMUNIKAT

w sprawie ułatwienia uczenia się uczniom szkół dla dorosłych

Ministerstwo, biorąc pod uwagę trudne warunki pracy umysłowej (przede wszystkim ze względów mieszkaniowych) uczniów szkół dla dorosłych, poleciło Kuratorium pismem z dnia 13. III. 1948 r. Nr V. KD-318/48 umożliwienie uczniom, zwłaszcza V i VI semestru, pracy samokształceniowej, przygotowywania się do lekcyj i egzaminów, opracowywania referatów, przez udostępnienie im jednej z sal szkolnych również poza godzinami zajęć szkolnych oraz w dni wolne od nauki (niedziele i święta).

Kierownictwo ew. nadzór (opiekę) nad grupą uczących się sprawować winien w zasadzie jeden z nauczycieli lub delegat samorządu szkolnego.

W razie objęcia dodatkowych czynności przez nauczycieli (poradnictwo, pomoc w nauce, kierowanie pracą grupy) — Ministerstwo zezwoliło na opłacanie tych czynności w państwowych szkołach powszechnych i średnich dla dorosłych jako godzin nadliczbowych z dz. X, § 1, poz. 3 w wymiarze nie wyższym jednak niż 4 godziny tygodniowo dla szkoły wg ustalonych norm wynagrodzenia za godziny nadliczbowe i w ramach przyznanych Kuratorium kredytów. (Nr V KD-318/48).

79

KOMUNIKAT

w sprawie egzaminu ukończenia szkoły średniej dla dorosłych

Celem ostatecznego uregulowania sprawy zdawania egzaminu ukończenia trzyletniej szkoły średniej dla dorosłych przez uczniów, którzy nie osiągnęli właściwego wieku, Ministerstwo pismem z dnia 2. III. 1948 r. Nr V KD-307/48 ustaliło co następuje.

1. Uczniom, którzy nie ukończyli 21 roku życia i których różnica wieku wynosi w bieżącym roku szkolnym więcej niż 5 miesięcy (1 semestr), zezwala się w dalszym ciągu na zdawanie egzaminu ukończenia trzyletniej szkoły średniej dla dorosłych według regulaminu wprowadzonego zarządzeniem z dnia 11. XII. 1947 r. Nr V KD-1784/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 13, poz. 311) — najpóźniej jednak w terminie letnim roku szkolnego 1947/48.
2. Wszyscy inni uczniowie poniżej ustalonej granicy wieku winni być z początkiem roku szkolnego 1948/49 przesunięci do klas rocznych dla młodzieży pracującej zawodowo względnie klas semestralnych dla młodzieży opóźnionej wiekiem.

W wypadku niemożności zorganizowania tych klas mogą Kuratoria udzielać indywidualnie zezwolenia pracującym zawodowo młodocianym na korzystanie przez nich z nauki w szkołach średnich dla dorosłych, jednak tylko jako hospitantom, obowiązanym do zdawania egzaminu ukończenia szkoły średniej dla dorosłych w charakterze eksternistów według regulaminu wprowadzonego zarządzeniem z dnia 25. II. 1939 r.

Wytyczne powyższe podyktowane są intencją umożliwienia osobom, które dawniej zostały do szkoły przyjęte, ukończenia jej w najbliższym okresie czasu, młodocianym zaś — umożliwienia pobierania systematycznej całorocznej nauki w szkołach organizowanych specjalnie dla młodzieży pracującej zawodowo.

O powyższym zechcą Kuratoria bezzwłocznie zawiadomić wszystkie Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących dla dorosłych.
(Nr V KD-307/48).

80

KOMUNIKAT

w sprawie wystaw prac szkolnych

Nawiązując do pisma okólnego z dnia 19 marca 1947 r. Nr III P-814/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 3, poz. 77), Ministerstwo pismem z dnia 3. III. 1948 r. Nr III SP-1160/48 zaleciło Kuratoriom podjęcia akcji zorganizowania przez podległe szkoły zawodowe wystaw prac szkolnych, obrazujących zarówno organizację szkoły, jak i całokształt jej pracy.

Akcję organizowania wystaw prac szkolnych należy przeprowadzić w myśl wytycznych zawartych w przytoczonym na wstępie piśmie.

Ministerstwo zwróciło uwagę na konieczność silniejszego podkreślenia i dostatecznego uwidocznienia na organizowanych przez szkoły wystawach nie tylko końcowych osiągnięć i wyników, ale zobrazowania również metod pracy stosowanych przez szkołę w nauczaniu przed-

miotów ogólnokształcących i zawodowych, oraz w wychowaniu, nie ograniczając się li tylko do przedstawiania wyników nauczania samego zawodu w postaci gotowych wyrobów warsztatowych.

Należy również w większej mierze, niż to było stosowane w ubiegłym roku szkolnym, organizować różnego rodzaju imprezy w ramach organizowanych wystaw.

Koszty związane z organizowaniem wystaw dyrekcje szkół pokryją z będących w ich rozporządzeniu funduszów przy ewentualnej pomocy sfer gospodarczych i samorządów. W wyjątkowych wypadkach, zwłaszcza przy organizowaniu wystaw zespołowych lub okręgowych, Kuratorium może przyznać z § 16 (ewentl. § 8) pewne kwoty na częściowe pokrycie wydatków. Ministerstwo zwróciło uwagę, że wystawy zespołowe i okręgowe należy organizować przede wszystkim w tych okręgach szkolnych, które nie organizowały tego rodzaju wystaw w roku szkolnym ubiegłym.

Po nadesłaniu szczegółowo umotywowanych wniosków Ministerstwo skłonne będzie przyznać pewne kwoty na pokrycie osobowych i rzeczowych kosztów związanych z organizowaniem wystaw zespołowych oraz na nagrody dla młodzieży. Wnioski o te kredyty należy nadesłać do Ministerstwa jak najrychlej.

Ministerstwo prosiło o nadesłanie terminarza projektowanych wystaw, a po przeprowadzeniu samej akcji — sprawozdania, opinii i ewentualnych wniosków. (Nr III SP-1160/48).

81

KOMUNIKAT

w sprawie akcji zakończenia roku szkolnego 1947/48

Ministerstwo Oświaty zarządzeniem z dnia 5. IV. 1948 r. Nr II KN-794/48 ustaliło datę zakończenia roku szkolnego w szkołach ogólnokształcących (powszechnych i średnich), zawodowych i zakładach kształcenia nauczycieli i seminariach dla wychowawczyń przedszkoli oraz przedszkolach na dzień 26 czerwca br.

Zakończenie roku szkolnego stanowić ma dla szkoły nie tylko uroczysty ale i bardzo ważny moment. Jest to dzień, w którym należy zestawić i podsumować wyniki i osiągnięcia całorocznej pracy, wykazać braki i trudności oraz zainteresować nimi całe społeczeństwo i pozyskać je dla usunięcia tych niedomagań oraz dla pogłębienia współdziałania szkoły ze społeczeństwem w następnym roku szkolnym.

W związku z tym Ministerstwo zwróciło uwagę na konieczność należytego wyzyskania dotychczasowych wartościowych doświadczeń w zakresie kontaktów szkoły ze społeczeństwem, wyrażających się w udziale czynnika społecznego w akcji zakończenia roku szkolnego.

Podobnie jak w ubiegłym roku akcja zakończenia roku szkolnego, w której wezmą udział, prócz nauczycielstwa, rodziców i młodzieży, przedstawiciele władz państwowych, wojska, organizacji politycznych i społecznych, winna być sposobnością do przedstawienia społeczeństwu stanu szkoły zarówno w dziedzinie wychowawczej, jak i materialnej, a więc w zakresie urządzeń i pomocy naukowych, sprzętu i mebli szkolnych. Dla spopularyzowania dobrych wyników pracy szkół i okazania pomocy w likwidowaniu jej braków, zwłaszcza w dziedzinie wychowania ideowo-politycznego, winna być w szerokim zakresie wykorzystana prasa i radio tak, aby w ciągu czerwca w prasie, zwłaszcza lokalnej, mogło się ukazać jak najwięcej artykułów i reportaży z życia szkoły, zaś w dniu zakończenia roku szkolnego — specjalny numer dziennika miejscowego poświęcony sprawom wychowania i nauczania.

Jako zasadnicze momenty w akcji zakończenia roku szkolnego należy przewidzieć: imprezy szkolne, jak wystawy, pokazy gimnastyczne, pokazy masowej twórczości artystycznej młodzieży i dzieci, uroczyste akademie itp.

Winny się one stać w całej pełni środkiem związania szkoły ze społeczeństwem, nie mogą więc być improwizowane w ostatniej chwili, ale muszą być przygotowywane w ciągu dłuższego czasu występując przy końcu roku jako owoc całorocznej pracy. W związku z powyższym Ministerstwo ustaliło następujące wytyczne:

1. Wystawy szkolne winny być organizowane według pewnej myśli przewodniej, a nie mogą tworzyć zbioru luźno zebranych eksponatów.

2. Organizowanie wystaw szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących, zakładach kształcenia nauczycieli i wychowawczyń przedszkoli oraz w szkołach zawodowych winno być dokonane po wspólnym porozumieniu się dyrektorów, a w miejscowościach, gdzie istnieje kilka szkół, imprezy te winny być uzgodnione i mogą być przeprowadzane wspólnie.

Organizowanie wspólnych wystaw szkół powszechnych i przedszkoli należy ograniczyć do miast posiadających kilka szkół lub przedszkoli, głównie w siedzibie inspektora i w porozumieniu z nim.

3. Zakończenie roku szkolnego winno być połączone w miarę możności z pokazami gimnastycznymi i śpiewaczymi ze wszystkich typów szkół. Przy organizowaniu tych imprez należy zwrócić uwagę na należyty poziom i raczej na masowość udziału młodzieży i dzieci niż na wyczyny indywidualne.

4. Wszystkie imprezy związane z zakończeniem roku szkolnego winny być przygotowane

i przeprowadzone z najszerszym udziałem czynnika społecznego, prasy i wojska w ten jednak sposób, by nie odrywały szkół od realizacji ich programów nauczania.

5. Wystawy szkolne i pokazy winny też dać okazję do wzajemnego odwiedzania się i nawiązywania kontaktów młodzieży z różnych środowisk i różnych typów szkół.

Jest również rzeczą pożądaną, aby podobnie jak w roku ubiegłym zorganizować pod koniec roku szkolnego lekcje przykładowe z udziałem zaproszonych przedstawicieli społeczeństwa. Lekcje te należy poświęcić ustnemu egzaminowi uczniów, powtórce, omówieniu, uogólnieniom materiału opracowanego w ciągu całego roku szkolnego. Lekcje te winny dać uczniom i nauczycielom sposobność zademonstrowania wobec zainteresowanego społeczeństwa, a niekiedy źle informowanego, rezultatów rzetelnej pracy ucznia i szkoły.

Kuratorium O. S. winno zaopiekować się przygotowaniami do powyższej akcji, skontrolować ją przez inspektorów szkolnych i okręgowych wizytatorów oraz nadesłać do Ministerstwa do dnia 31 maja br. krótkie syntetyczne sprawozdanie z jej przebiegu wraz z programem projektowanych imprez. (Nr II KN-794/48).

82

ORGANIZACJA SZKÓŁ

I. Otwarcie szkół

1. Państwowe Gimnazjum i Liceum w Kołaczycach . . . . . — zarządzeniem z dnia 13 marca 1948 r. nr II Sr-2777/47 — z dniem 1 kwietnia 1948 r.
2. Państwowe Liceum Bibliotekarsko-Księgarskie w Krakowie . . . . . — zarządzeniem z dnia 13 marca 1948 r. nr III HAG-1057/47, od dnia 1 września 1947 r.
3. Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Krynicy . . . . . — zarządzeniem z dnia 8 marca 1948 r. nr II Sr-1093/48, z dniem 1 marca 1945 r.
4. Państwowe Gimnazjum Spółdzielcze w Łodzi . . . . . — zarządzeniem z dnia 24 listopada 1947 r. Nr III HAG-4468/47, od dnia 1 września 1947 r.
5. Państwowe Gimnazjum Krawieckie w Olsztynku . . . . . — zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 1948 r. nr III SP-1093/48, od dnia 1 września 1947 r.
6. Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Pasłęku . . . . . — zarządzeniem z dnia 31 marca 1948 r. nr II Sr-6646/47, od dnia 1 grudnia 1947 r.
7. Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Pilźnie . . . . . — zarządzeniem z dnia 13 marca 1948 r. nr II Sr-7094/47, z dniem 1 kwietnia 1948 r.

II. Nadanie nazwy

1. Państwowemu Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych w Ciechanowie — nazwę: „Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych im. Aleksandra Świętochowskiego w Ciechanowie — zarządzeniem z dnia 11 marca 1948 r. Nr V KD-1109/47, z dniem 1 września 1947 r.

III. Nadanie uprawnień szkół państwowych

A. Prywatnym szkołom zawodowym

Okręg Szkolny Warszawski

zarządzeniem z dnia 1 marca 1948 r. Nr III OK-6341/47.

1. Ostrołęka . . . . . — Prywatne Męskie Gimnazjum Mechaniczne Towarzystwa Przyjaciół Szkół Zawodowych — do odwołania.
2. Warszawa . . . . . — Prywatne Żeńskie Gimnazjum Dziewiarskie Stowarzyszenia „Nauka i Praca" — do odwołania.
3. Warszawa . . . . . — Prywatne Żeńskie Gimnazjum Krawieckie SS. Miłosierdzia — do odwołania.

4. Ciechanów — Koedukacyjne Gimnazjum Handlowe Powiatowej Rady Narodowej — do odwołania.
5. Warszawa — II Miejska Szkoła Zawodowa Męska — do odwołania.
6. Ciechanów — Prywatne Koedukacyjne Liceum Administracyjne dla Dorosłych Powiatowej Rady Narodowej — na rok szk. 1947/48.
7. Warszawa — Miejskie Koedukacyjne Gimnazjum Skórnicze — na rok szkolny 1947/48.
8. Rembertów — Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum Budowlane Antoniego Porębskiego — na rok szkolny 1947/48.
9. Piaseczno — Prywatne Żeńskie Gimnazjum Krawiecko-Dziewiarskie Towarzystwa „Pomoc" — na rok szkolny 1947/48.
10. Warszawa — 2-letnia Szkoła Rzemiosł Budowlanych Naukowego Instytutu Rzemieślniczego — na rok szkolny 1947/48.

B. Prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym

Okręg Szkolny Wrocławski

zarządzeniem z dnia 11 marca 1948 r. Nr II Sr-6213/47, na rok szkolny 1947/48.

1. Bolesławiec — Prywatne Gimnazjum i Liceum Koedukacyjne Powiatowej Rady Narodowej.
2. Syców — Miejskie Gimnazjum i Liceum Zarządu Miejskiego.
3. Twarda Góra — Prywatne Gimnazjum Tow. Salezjańskiego.
4. Wałbrzych — Sobięcin — Prywatne Gimnazjum i Liceum Żeńskie Zgromadzenia SS Niepokalanek.
5. Wrocław — Prywatne Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. św. Urszuli Zgromadzenia SS. Urszulanek.
6. Żagań — Miejskie Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące Zarządu Gminnego.

83

SKRADZIONE PIECZĘCIE URZĘDOWE

Unieważnia się skradzione w nocy z 2-go na 3-go marca 1948 r. dwie okrągłe pieczęcie urzędowe z godłem państwa i napisem w otoku: „Państwowe Gimnazjum i Liceum we Wrocławiu". Wszelkie świadectwa szkolne zaopatrzone odciskiem tych pieczęci po dniu 29 lutego 1948 r. uznaje się za nieważne i należy, w razie pojawienia się takiego świadectwa, przesłać je do Dyrekcji I Państwowego Gimnazjum i Liceum we Wrocławiu celem zidentyfikowania dokumentu (Nr I A-6634/48).

Ogłoszenia przyjmuje wyłącznie Administracja Dz. Urz. Min. Oświaty w Warszawie, Pl. Dąbrowskiego 8, róg Kredytowej, tel. 8-53-30, P. Z. W. S. Ogłoszenia osób prywatnych będą umieszczane w Dz. Urz. Min. Ośw. po uprzedniej wpłacie należności w/g otrzymanego rachunku w kasie Adm. lub na konto P. K. O. Nr I-690 z zaznaczeniem celu wpłaty. Ogłoszenia drobne za tekstem: obwieszczenia sądowe 4 zł, zagubione dokumenty 3 zł — za wyraz petitowy.

Redakcja: Ministerstwo Oświaty, Warszawa — Administracja: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych

Pojedyncze egzemplarze można nabywać w P. Z. W. S. Warszawa, Centrala, Pl. Dąbrowskiego 8, róg Kredytowej, tel. 8-53-30, i w Oddziałach: Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 1, tel. 15-31, konto P. K. O. VI-108; Katowice, Bankowa 8, tel. 3-25-05, konto P. K. O. III-4649; Kraków, Rynek Kleparski 4, Kielce, Marsz. Focha 23; Lublin, Bernardyńska 6, tel. 22-90; Łódź, Piotrkowska 123, tel 1-27-62; Poznań, Plac Wolności 3, tel. 49-75, konto P. K. O. V-144; Gdańsk, Sopot, 1 Maja 5, tel. 5-19-27, konto P. K. O. w Gdyni XI-4269; Delegatury: Szczecin, Plac Żołnierza Polskiego 2; Wrocław, Podwale Mikołajskie 6, konto P. K. O. VIII-181; Olsztyn, 1 Maja 7.

Skład główny: Białystok, Żwirki i Wigury 16.

Przedpłatę za I półrocze 1948 r. zł 500. — przyjmuje wyłącznie Oddział P.Z.W.S. w Warszawie, Pl. Dąbrowskiego 8.

Z polecenia Ministra Oświaty wykonały Państw. Zakł. Wyd. Szkolnych

E-487356 — 8.000 Zakł. Graf. Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Bydgoszczy Cena zł 30.—